Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 1 februari 2022, gehouden in de raadzaal van het raadhuis "De Paauw"; aanvang 19.30 uur

---

Aanwezig zijn:
- drs. L.A. de Lange, voorzitter;
- mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, ir. B. Boon, ir. I.J.J. Borm, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, drs. R. Everard (vanaf 19.32 uur), mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, drs. H.J.M. Hendrickx, ir. L.W. Koetsier, B.G.J. Menken, drs. G.L.H. Nijman, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, ing. A.J.L. van Sloten, leden van de raad;
- R. Bloemendaal, mevrouw C. Klaver-Bouman, drs. H.G. Schokker, C.J.M.W. Wassenaar, mevrouw mr. I. Zweerts de Jong, wethouders;
- mevrouw N. Keltjens, plv. raadsgriffier;

Verhinderd: mevrouw B.D.A. Hagen, mevrouw J.E.M. Heijl, mevrouw G.C. Mulder-Jense, H.W. Mulder, mevrouw Y. van de Velde, F.G. Weyn RA, R.A. Zoutendijk MBA MSW, leden van de raad. Drs. J. Kleinhesselink, raadsgriffier

---

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter:** Dames en heren, het is 19.30 uur, hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Wassenaar. Ik heet jullie allemaal van harte welkom, ook eenieder die vandaag het verder vanuit huis volgt. Er gaan nu allemaal mooie piepjes af ten teken dat het 19.30 uur is. Fijn u allemaal vandaag te kunnen zien, al is allemaal wat groot uitgedrukt vanavond, want we hebben de nodige afmeldingen voor vanavond. We hebben namelijk afmeldingen ontvangen van de heer Weyn, mevrouw Mulder, de heer Mulder, de heer Zoutendijk, mevrouw Van der Velde, mevrouw Heijl, en ik constateer in ieder geval ook dat ik mevrouw Hagen niet zie en ik weet niet, mijnheer Koetsier, de heer Everard? Oké, dan wachten we dat nog af. En verder ziet u onze plaatsvervangend griffier, Nina Keltjens, naast ons en niet de heer Jaap Kleinhesselink, terwijl het goede nieuws is dat onze griffier wel weer up and running is. In ieder geval beginnend up and running, maar wel weer steeds gezonder is. Maar ja, het is nog steeds coronatijd en soms zorgt dat ervoor dat je dan ook niet aanwezig kunt zijn. Dus de heer Kleinhesselink laat zich vanavond vervangen en gelukkig is onze plaatsvervangend griffier vanavond wel aanwezig. We hadden allerlei noodscenario's, maar gelukkig is onze plaatsvervangend griffier nog niet door omikron getroffen en dat geldt ook voor uw voorzitter. Dus het kan allemaal wel doorgang vinden, want het is wel prettig denk ik, om elkaar ook weer te kunnen treffen in het nieuwe jaar. Mijnheer Everard, goedenavond. Het is wat vreemd vandaag, al in februari, maar het is toch echt onze eerste raadsvergadering in het nieuwe jaar en het is ook wel de bedoeling om ook in de commissieronde en ook de laatste raadsvergadering voor de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 - ik kan het niet vaak genoeg zeggen, 16 maart, vooral voor alle stemmers in Wassenaar een belangrijke datum om op te schrijven, en het leuke is dat u ook nog twee dagen ervoor alvast kunt gaan stemmen - maar om toch te gaan kijken of we gewoon de vergaderingen hier in De Paauw kunnen houden, en vanavond lukt het uitstekend op 1,5 meter want we hebben de ruimte zo met elkaar. Ik wil u wel in herinnering roepen dat het wel verstandig blijft om die 1,5 meter ook vanavond gewoon in acht te nemen. Dat gaat vast allemaal lukken. Hierbij zijn we geopend. Ik heb dan nog voor de agenda de mededeling dat de fractie van de Democratisch Liberalen Wassenaar een nieuw commissielid wil voordragen en vanavond ook die benoeming van het commissielid, namelijk de heer Pluut, te laten plaatsvinden. De heer Pluut is aanwezig achter in de zaal en dat gaan we zo meteen doen als agendapunt 1a. Dan kijk ik nog even of er mededelingen zijn vanuit de leden van de raad. Dat is niet het geval. Dan zijn er ook verder geen mededelingen volgens mij, aan de zijde van het college. Dat is ook niet het geval. Dan gaan we over naar agendapunt 1a en gaan wij daarna naar de vaststelling van de agenda. En dan beginnen we bij de benoeming van een commissielid. Ik geef graag het woord aan de voorzitter van de commissie van de Geloofsbrieven, de heer Van Noort.

1.a Benoeming commissielid

De heer **Van Noort:** Dank u wel voorzitter. Voorzitter, de commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven bestaande uit de heer Van Sloten, de heer Koetsier en mijn persoon, heeft de geloofsbrieven en verder bij de Kieswet gevorderde stukken ontvangen. Die zijn ingezonden door de heer R. Pluut. Voorzitter, de commissie rapporteert de raad dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de bovengenoemde persoon staat op de kandidatenlijst van de in de raad vertegenwoordigde DLW-fractie en dat hij voldoet aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen. Voorzitter, de commissie adviseert de raad te besluiten tot toelating. Dank u wel.

De **voorzitter:** Ik dank u wel. En dank u ook voor het werk en ook de hele commissie voor de geloofsbrieven. Dan kijk ik rond. Bent u akkoord met het besluit de heer R.A.A. Pluut te benoemen tot lid van door de raad bij besluit van 29 maart 2018 ingestelde raadscommissies? Kunnen we dat per acclamatie doen? Dat is het geval. Dank u wel. En dan zou ik graag de heer Pluut willen vragen om naar voren te komen. U heeft aangegeven de belofte te willen afleggen dus als u, daar tussendoor moet het volgens mij lukken. En dan zou ik u willen vragen om voor zover mogelijk, te gaan staan. En dan gaan we naar de eed en als u aan het einde 'dat verklaar en beloof ik' zou willen aangeven, dan komt het allemaal goed.

Ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen.

De heer **Pluut**: Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter:** Ik dank u wel en dan mag ik u van harte feliciteren als commissielid in de raad van de gemeente Wassenaar. En het goede nieuws is, volgende week is er al een commissieronde, dus dan kunt u meteen aan de slag. Wij hebben als het goed is nog bloemen meegenomen. Dank. Alstublieft. Ik wens u heel veel succes en we gaan u volgende week zien. Zo is het.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter:** Dan gaan we naar agendapunt 2 en dat is het vaststellen van de agenda.
De heer Van Sloten heeft aangegeven een motie vreemd aan de orde van de dag te willen indienen. Mijnheer Van Sloten.

De heer **Van Sloten:** Dat is helemaal waar. Ik zou hem graag in willen dienen, dus als die toegevoegd kan worden aan de agenda op een agendapunt dat u en de raad schikt...

De **voorzitter:** Prima.

De heer **Van Sloten:** Misschien in combinatie met de voorgenomen motie van de VVD.

De **voorzitter:** Kijk eens, u maakt het bruggetje al. De heer Borm, ik heb ook begrepen dat u met anderen een motie vreemd aan de orde van de dag wilt indienen.

De **heer Borm**: Dat heeft u helemaal juist begrepen voorzitter, bij dezen zou ik die graag willen indienen. En voor het verloop van de discussie, aangezien de heer Van Sloten ook mede-indiener van deze motie is en deze wat minder verstrekkend lijkt te zijn, weet ik niet of het handig is om eerst deze te behandelen en daarna de andere of dat dat volgens het reglement op een vaste volgorde dient te gebeuren.

De **voorzitter:** Amendementen kennen een verstrekkendheid, daar gaan wij vanavond een proeve van zien maar bij moties is dat niet het geval. Dus dan doen we het moment van indiening, dus de heer Van Sloten zijn motie als eerste en dan uw motie als tweede. En dat voegen we dan toe als agendapunt 11. Dan wordt de vragenronde 12 en de sluiting agendapunt 13. Verder zou ik u willen voorstellen, we hebben vandaag onder 8, 9 en 10 een aantal stemmingen over personen. Naar goed gebruik zullen we dat ook doen per briefstemming en daarvoor wordt er een stembureau ingesteld. Daar is vanmiddag vanuit de griffie overleg geweest met de heer Van Sloten, de heer Hendrickx en de heer Menken om het stembureau te vormen en de heer Van Sloten zal als voorzitter van het stembureau optreden. Om het wel een beetje praktisch te houden is het idee om dat tijdens een schorsing te doen. Dus dan moeten we wel even kijken wanneer dat valt. Dan zorgen we daarvoor dat de stembriefjes worden uitgedeeld, dan kunt u de stembriefjes invullen, we zullen op dat moment nog wel het een en ander even daarover toelichten, dan kan er geteld worden tijdens de schorsing en dan hebben we daarna ook een resultaat. Is dat goed om dat zo te doen? Prima. En dan kijk ik verder rond, kunnen wij deze agenda verder zo voorleggen? De heer Paulides

De heer **Paulides:** Dank voorzitter. Ik had een opmerking over agendapunt 7. Daar staat bij beslispunt 6 iets toegevoegd wat we niet besproken hebben in de commissie. Daar is ook niet om gevraagd en omdat er geen begrotingswijziging bij het besluit zat, heb ik gedacht laat maar gaan, we kunnen in de nieuwe raad daar een besluit over nemen en dan kunnen we een aantal vragen

stellen. Ik vind dat we, nu de begrotingswijziging daar toch bij gekomen is, daar opnieuw over zouden moeten discussiëren. Dus de vraag is eigenlijk of het agendapunt van de agenda moet, of dat in ieder geval dat beslispunt 6 van het besluit afgehaald moet worden, want daar hebben we nooit over gesproken en daar is ook nooit om gevraagd. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat is volgens mij een ordevoorstel. En dan doet u nu het ordevoorstel om... Want wilt u überhaupt de bespreking van agendapunt 7 eigenlijk vanavond uitstellen?

De heer **Paulides**: Ja feitelijk wel, omdat die begrotingswijziging best wel essentieel is en daar hadden we over moeten spreken. Maar de tussenoplossing is dat we het beslispunt ervan afhalen, het beslispunt 6, en dat we dan gewoon over het krediet spreken zoals het voorstel ook in de commissie behandeld is.

De **voorzitter**: Ik hoor nu twee ordevoorstellen, dan lijkt mij het toch goed om die gewoon langs te gaan en dan ga ik kijken wie er voor het eerste ordevoorstel is om überhaupt agendapunt 7 vanavond niet te behandelen. Wie is daar voor? Dat is de heer Hendrickx, de heer Paulides en de heer Van Noort. Wie is daar tegen? Dat zijn de overige aanwezigen. Daarmee is voor dit voorstel geen steun. Dan hebben we dat in ieder geval geconstateerd. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, er wordt nogal wat waarde gehecht aan de juiste voortgang van dingen en de koppeling van de commissie en raad. Ik denk dat het weer een voorbeeld is van hoe rommelig en ongeorganiseerd discussies hier plaatsvinden. We hebben de vorige keer gehoord dat er in een coalitie-wethouderoverleg dingen werden besloten. Ik denk voor de zuiverheid van deze besluitvorming het niet goed is om het op deze manier te doen. Tegelijkertijd moet ik zeggen, het verrast me weer niet, maar dat terzijde, ik vind het onjuist dat er op deze manier in deze raad tot besluitvorming wordt gekomen en het zou sieren om het laatste beslispunt er inderdaad vanaf te halen om dan in ieder geval nog een besluit te kunnen nemen over het voorstel dat daadwerkelijk in de commissie is besproken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is er nog behoefte om te reflecteren hierop? De heer Borm.

De heer **Borm**: Ik denk, voordat we tot een stemming over het ordevoorstel overgaan dat het goed is om ook een ander geluid even ten gehore gebracht te hebben. Wij herinneren ons de commissievergadering als dat de punten die onderliggend aan de € 160.000,00 waar we het hier over hebben in de begrotingswijziging, uitvoerig in het raadsvoorstel en in de bespreking meegenomen zijn en dat alleen het formele punt van de begrotingswijziging nog niet in die commissie zat. Dus wij zien dit als een technische aanvulling en niet als een fundamentele wijziging. Zeker op het hoofdbedrag van € 12,2 miljoen waar het investeringsvoorstel op toeziet, achten wij dit niet materieel en wij wensen dus wel het vanavond volledig te bespreken inclusief het toegevoegde beslispunt over de begrotingswijziging.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dank voorzitter. Ik heb net niet voor het ordevoorstel gestemd omdat ik vind dat we dit voorstel in de commissie hebben besproken, maar dan vind ik dat we nu het moeten hebben over het voorstel zoals dat in de commissie lag. Want volgens mij is dat de procedure die we hier volgen en mocht er een aanvulling komen, dan moet het college volgens mij eerst met een voorstel komen en het niet eenzijdig aanpassen en dit voorleggen. Dus ik ben voor bespreking maar dan inderdaad zonder het door het college eigenstandig toegevoegde beslispunt.

De **voorzitter**: Dat is helder. Dan gaan we nu dat ordevoorstel in stemming brengen om agendapunt 7 wel te behandelen, maar daarbij niet beslispunt 6 te betrekken, namelijk bijgevoegde begrotingsbijlage, bijlage 7 vast te stellen. Wie is voor dat ordevoorstel? Dat zijn de fracties van het CDA, GroenLinks, Hart voor Wassenaar, DLW en de PvdA. Wie is tegen dit voorstel? Dat zijn de fracties van Lokaal Wassenaar!, VVD en D66. Ik moet even nu in aantallen tellen. Dan komen we uit op: zes hebben er tegengestemd en acht voor, toch? Ja, en daarmee is het voorstel verworpen. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Mocht het tot een besluit komen, dan zullen wij morgen de onwettigheid van dit besluit aan de orde stellen bij u en u krijgt dan een schrijven erover van in ieder geval de fractie van Hart voor Wassenaar. Dank u wel. Daar wil ik één ding aan toevoegen. We hebben de afgelopen vier jaar, en met name de heer Van Rossem is daar altijd heel precies in geweest, altijd de juridische juistheid van raadsbesluiten, en op bijna ieder punt dat hij aangebracht heeft, had hij gelijk. En dat wil zeggen dat er hier nogal wat besluiten zijn geweest die niet aan de

wettelijke eisen voldeden en daarna hersteld moesten worden en gecorrigeerd moeten worden. En dit is een te omvangrijk besluit om daar die juridische toets niet op toe te passen, binnen het kader van de juistheid van besluitvorming in deze raad. Dank u wel.

De **voorzitter**: We hebben het ordevoorsteldebat gehad, volgens mij gaan we het bespreken.

De heer **Borm**: Ja voorzitter, nog een procedurevraag. Is het mogelijk, omdat hier suggestie over de onrechtmatigheid van deze voorgenomen gang van zaken gedaan wordt, om te kijken of er vanuit het college op die vermeende onrechtmatigheid commentaar geleverd kan worden, omdat dat onze mening ten aanzien van het voorstel...

De **voorzitter**: Helder. U vraagt of er een toelichting vanuit het college kan komen over hetgeen wordt gesteld. Dat kan. Die vraag wil ik graag honoreren, want dat is een vraag vanuit de raad. En u wilt daar nog een vraag toevoegen, mijnheer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ik wil er een opmerking over maken. Het college kan voor zichzelf vaststellen of het een rechtmatig dan wel een onrechtmatig besluit is, dat is niet aan de orde. Het kan zich laten adviseren ten aanzien daarvan. Los van alles, morgen zullen wij de onrechtmatigheid van dit besluit aan de orde stellen, wat het college er ook van vindt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan het college. Wethouder Wassenaar.

Wethouder **Wassenaar**: Dank u wel voorzitter. De discussie gehoord hebbende moet ik toch stellen dat er naar onze mening geen enkele aanleiding is om onrechtmatigheid te veronderstellen. Zoals de heer Borm ook al zei, is de toevoeging van de begrotingswijziging enkel de technische uitwerking van wat eerder geadviseerd is in de commissie en ik denk dat het wel vaker voorkomt dat een begrotingswijziging eerst bij de raadsbehandeling wordt toegevoegd als het inhoudelijk maar in de commissie aan de orde is geweest. En dat is hier het geval. Dus ik zie geen enkele belemmering om de begrotingswijziging ook gewoon tot het voorstel te laten behoren en als zodanig te bespreken. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Voorzitter, ik heb er altijd moeite mee als er meningen worden gegeven. En dat er nu een reactie van het college komt, voor mijn gevoel kan dat, daar ga ik niet in mee. Ik kan mij voorstellen, want ik vind het wel een wezenlijk punt en als we dit nu boven de discussie laten hangen, dat lijkt mij ook geen goede zaak. Ik stel voor dat we vijf minuten schorsen. Het Reglement van Orde is vrij duidelijk op dit punt, in artikel 9 staat dat als de raad het toestaat, stukken kunnen worden toegevoegd aan de agenda, maar daar gaat het ook over de inzage van stukken en ik weet niet of dat gebeurd is, laten we dat heel even kort bekijken zodat we een basis hebben van vertrouwen waarin we hier over kunnen praten, dat we dit niet boven de discussie laten hangen. Volgens mij is het vrij simpel en kan het wel. We hebben er net zojuist over besloten. Of het netjes is, is een ander verhaal.

De **voorzitter**: Dus u stelt nu een schorsing voor en als er een schorsing wordt voorgesteld, sta ik dat altijd toe. Dus ik schors hierbij de vergadering. U heeft nog een punt te maken voor de schorsing? De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: In de schorsing wordt nagedacht over dingen. We kunnen het punt uit de weg gaan door het laatste punt, punt 6 van de agenda af te halen. Want het oorspronkelijke voorstel ligt dan op tafel en ligt er dus niets in de weg om dat voorstel te bespreken. Ik zou dat ter overweging mee willen geven gedurende de schorsing. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Hierbij schors ik de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering. Van de schorsing is gebruikgemaakt om nog even precieze bestudering te doen van ons Reglement van Orde. En zoals de heer Van Sloten terecht aangaf, onder artikel 9 staat beschreven dat de mogelijkheid is stukken op te roepen bij de raad of griffie binnenkomen die betrekking hebben op onderwerpen die zijn opgenomen op de voorlopige agenda worden niet bij de besluitvormende onderwerpen betrokken tenzij de raad dit toestaat. We hadden net een ordevoorstel waar dat toestaat, en in artikel 2 wordt ook aangegeven dat als de aanvullende agenda als bedoeld door artikel 10, eerste lid wordt vastgesteld

wordt deze met deze daarbij behorende stukken zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 72 uur voor aanvang van de raadsvergadering aan de leden gezonden. Afgelopen vrijdag, 28 januari 2022, heeft u een aanvulling gehad op de agenda, dus procedureel zou dit kunnen. Maar procedures zijn om in ingewikkelde gevallen natuurlijk houvast te hebben, maar het gaat ook over draagvlak vinden met elkaar. En daarom zou ik als uw voorzitter willen vragen om toch te kijken naar of we vanavond agendapunt 7 behandelen met uitzondering van beslispunt 6, namelijk de bijgevoegde begrotingswijziging en die te bespreken in de eerst aankomende vergadering van de commissie Fysiek, die is namelijk aankomende maandag, 7 februari 2022, dus dan wel met uw goedvinden dat u daar niet een ordedebat begint over waarom voegt u dat dan nog aan toe en dat dat in de besluitvorming dan terugkomt op 22 februari 2022 in de raad, want dan hebben we namelijk de volgende raad. Kunt u met dit voorstel instemmen? Ik zie instemmend geknik. Dat is het geval. Dan stellen we de agenda vast en gaan we onder agendapunt 7 de eerste vijf beslispunten met elkaar bespreken en beslispunt 6 komt terug in de volgende raad en zal nog behandeld worden in de commissie van aankomende maandag. Dan stellen we verder hierbij de agenda vast. Dat doen we dan conform. Dank u wel.

3. Inspreken

De **voorzitter**: En dan gaan we nu over naar insprekers. Die hebben zich niet gemeld. Dus we hebben vanavond geen insprekers. We gaan naar agendapunt 4, de notulen.

4. Notulen

De **voorzitter:** We gaan naar agendapunt 4, de notulen. Het betreft de notulen van de raad van 14 december 2021. Zijn er opmerkingen tekstueel over deze notulen? Dat is niet het geval. Dan stellen we die vast, geen stemmingen hier verder over, nee. Dan zijn die hierbij vastgesteld.

5. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de lijst ingekomen stukken. Die heeft u ontvangen, met afdoeningsvoorstellen daarbij. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval. Dan stellen we de lijst ingekomen stukken en de afdoeningen vast.

6. Hamerstukken

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 6. Hamerstukken.

6.a Rapport Rekenkamercommissie over Onderwijshuisvesting

De **voorzitter**: Het rapport van de Rekenkamercommissie over onderwijshuisvesting. Kunt u daarmee instemmen. Dat is het geval. Dan stellen we het hierbij verder vast conform het besluit.

6.b Verzoek om opheffing van geheimhouding volgend uit een Wob-verzoek over Huize Ivicke

De **voorzitter**: Verzoek om opheffing van de geheimhouding volgende uit een Wob-verzoek over Huize Ivicke. Wenst daar iemand nog stemming over? Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval. Dan stellen we die hierbij vast.

7. Vaststellen investering en beschikbaar stellen krediet voor de restauratie / verbouwing van raadhuis De Paauw

De **voorzitter**: En zijn we nu bij behandeling van agendapunt 7 waarbij het dus gaat over het besluit en wel de eerste vijf punten die voorliggen zoals net afgesproken. Ik ga inventariseren wie hier het woord over wil voeren waarbij ik u ook bij voorbaat aangeef dat dit natuurlijk nu een raad is die gevolgd is op een uitvoerige commissiebehandeling en ik ook in ieder geval gezien heb dat er een aantal amendementen vanavond voorliggen. Dank daar alvast voor want dat structureert de discussie. Ik ga inventariseren. Wie wil hierover het woord voeren? Dat is de heer Van Noort, de heer Borm, de heer Boon, mevrouw Gout, de heer Paulides, de heer Hendrickx, de heer Van Sloten en de heer Koetsier. Het woord is aan de heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Dank u wel voorzitter. U memoreerde al aan een commissievergadering waar heel uitvoerig over dit onderwerp is gesproken. En daarvoor gooi ik maar gelijk de knuppel in het hoenderhok met een amendement dat ik nu graag bij u zou willen inleveren. Het amendement, ik

zal een korte uitleg geven. We staan voor een uitgave, die er voor ons als gemeente Wassenaar best extreem hoog te noemen is. Als je terug gaat denken naar vier jaar terug, toen wist de hele burgerij nog niks van een restauratieplan van De Paauw en nu gaan we pal voor de verkiezingen gaan we het besluit nemen om zoveel geld uit te geven. Het is juist zo een mooi idee om die verkiezingen te gebruiken om te polsen hoe het nou ook echt leeft bij onze Wassenaarse inwoners. We hebben altijd gezegd als we grote sommen uit de reserve gaan halen, dan moet het ook zijn voor een grote groep Wassenaarders die daarvan gaan profiteren. En natuurlijk is het raadhuis van ons allemaal, maar u weet net zo goed als ik, dat er ook sommige, een heleboel mensen zijn die maar één keer in het leven in het raadhuis komen voor die ene mooie dag en voor de rest zien we ze dan nooit meer terug. Want het is toch ook een werkruimte. De vraag die je aan de kiezers kunt stellen: wat wil je nu eigenlijk bezuinigen op Sociaal Domein en een prachtig raadhuis gaan realiseren, met het risico trouwens, dat de € 12 miljoen misschien nog wel meer zou kunnen worden. Er zitten nog zoveel onzekerheden in dat stuk. Ons voorstel zou zijn: laat het nu nog even zitten. Zadel die nieuwe raad er niet mee op, maar laat die dat besluit nemen, na de kiezers gehoord te hebben, om op dit onderwerp verder te gaan. Dus eigenlijk vragen wij niet meer dan een korte tussenstop, een adempauze en daarna kan dat weer opgepakt worden. Dat is eigenlijk kort gezegd, voorzitter, een toelichting op het amendement.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan is hierbij het amendement ingediend, maakt het onderdeel uit van het beraadslaging en kan het slotje eraf. Dat is bij dezen gebeurd. De heer Boon.

De heer **Boon**: Voorzitter, het is natuurlijke een hele interessante om dit over de verkiezing heen te tillen. Dat werd net natuurlijk half gedaan. Wat is het resultaat als inderdaad, want u gaat geen referendum doen maar u spreekt waarschijnlijk dan inwoners, hoe ziet u dat voor zich als eruit zou komen dat dit niet aan De Paauw besteed moet worden. Betekent het dan in uw ogen voorzitter, dat de PvdA zegt: we laten De Paauw wat het is, succes ermee, gaan we met zijn allen weg, wat is de consequentie van deze stap? Dat is wel interessant om dat voor de anderen, denk ik, te weten.

De **voorzitter**: De heer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Een goede vraag inderdaad, dat is best wel een dingetje, wat dan? We hebben ook niet gezegd dat die restauratie niet moet gebeuren, maar u zou dan kunnen denken aan een versoberd plan, de installaties veranderen of een keer een schilderbeurt of wat dan ook. Maar ik vind wel belangrijk om eerst die kiezer te horen en die moet ook goed geïnformeerd worden over wat hier aan de gang is. En ik denk dat we dan ook best die kiezer kunnen vertrouwen dat er best iets goeds uitkomt.

De **voorzitter**: Dank u wel. U was klaar met uw betoog. Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. We staan als gemeenteraad klaar voor de start. Met een hele lange aanloop naar vanavond hebben we ons de afgelopen jaren in dit gremium, de gemeenteraad van Wassenaar, gebogen over de toekomst van De Paauw. Eerst hebben we de hele samenleving en de buurt uitgenodigd in 2019 om hun voorkeur uit te spreken, wat er in deze gemeente met dit prachtige pand moet gebeuren. Na dat onderzoek bleek dat de samenleving wil dat het pand behouden blijft in het bezit van de gemeente Wassenaar. Daarna hebben we uitvoerig gekeken naar verschillende varianten, van een museum tot commerciële verhuur met een hotel tot een volwaardig bestuurscentrum. We hebben in mei 2020 gekozen om van De Paauw een volwaardig bestuurscentrum te maken, zodat ook de Gemeentewerf en het gemeentekantoor voor huisvesting vrijgespeeld kunnen worden. Daarna hebben we vorig jaar een tweede uitvoerig participatietraject doorlopen. En daarna een uitvoerig onderzoek gedaan naar technische eisen, subsidiemogelijkheden en mogelijke gebreken. Vanavond zijn we klaar voor de start. Waar gaat het over? € 12 miljoen uitgeven om de binnenkant van De Paauw te restaureren en te verbouwen. Een paar stijlkamers, zoals de burgemeesterskamer en de trouwzaal worden hoogwaardig afgewerkt, terwijl de rest van De Paauw functioneel verbouwd wordt voor gebruik door een moderne ambtelijke organisatie. We krijgen vergaderruimtes, flexwerkplekken en een lift om 90% van de werkruimtes toegankelijk te maken. Om alle Wassenaarders, wandelaars en fietsers, van deze grote investeringen te laten genieten, komt er in De Paauw kleinschalige horeca met een terras, mooi uitkijkend over de vijver. Zo wordt deze parel van Wassenaar ook een parel voor alle Wassenaarders. Het college rekent erop dat er ongeveer € 2,5 à € 3 miljoen subsidie voor dit pand gaat komen. Het blijft ook na die subsidieontvangst, waar we op rekenen, nog steeds een groot investeringsbedrag, maar we moeten niet uit het oog verliezen dat elk ander kantoor waar we onze ambtelijke organisatie zouden willen huisvesten, ook veel geld zou gaan kosten. En dat als eigenaar van een rijksmonument, een paleis, we verplicht zijn om dit in stand te houden. En de samenleving heeft gekozen om het pand

in eigendom te willen blijven behouden. Dus we zullen het ook moeten opknappen. Het is een riskant project.

De **voorzitter**: Er is een vraag van de heer Van Noort. Mijnheer Van Noort.

De heer **Van Noort**: Ja, mijnheer Borm verrast mij want die zit vaak al naar de kiezer toe te spreken wat er allemaal voor moois gaat gebeuren. Ik denk dat het ook zo hoort, alleen mijn vraag is: wanneer is die kiezer dan echt geraadpleegd over wat hier in het interieur moet gebeuren? Want als je het stuk leest, zijn we er zelf nog niet eens uit wat er nou precies allemaal moet gebeuren. Er zitten toch wel heel veel onzekerheden in en u zegt dat die burger al gekozen heeft als het ware. Dat vind ik wel een beetje overdreven heel eerlijk gezegd.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Dank voor uw vraag. Om er direct op in te gaan, is er in 2019 een uitgebreid participatietraject geweest waar alle stakeholders en honderden reacties gevraagd zijn, gehoord zijn, over De Paauw. Dat was de basis om drie scenario's uit te gaan werken: het museum, de commerciële verhuur en ook uiteindelijk de door onszelf als raad bedachte variant met een volwaardig bestuurscentrum. Daarna is een eerste plan uitgewerkt en hebben we vorig jaar een tweede participatietraject met opnieuw heel veel inspraak, heel veel participatie van Wassenaarders op het toenmalige plan, waarna dat nog nader aangescherpt is. En in de vergunningsfase waar zodra dit nader uitgewerkt wordt, ongetwijfeld op ingezoomd detailniveau nog meer op- en aan te merken valt, zal er opnieuw daarop participatie plaatsvinden. Daarnaast is er ook op dit besluit in de media het nodige aan aandacht al geweest en heeft het iedereen ook vrij gestaan om hier eigen inzendingen op te doen die wij bij onze beraadslagingen mee hebben kunnen nemen. Voor ons als VVD, is participatie niet iets wat we alleen tijdens de verkiezingen doen maar wij zijn altijd ons oor in de samenleving aan het luisteren te leggen. En wij zijn altijd daarmee in dialoog en we gaan ervan uit dat u dat ook doet maar ik wil nu verder gaan met mijn betoog, wat ik was net aangekomen bij het risico. Als dat mag?

De **voorzitter**: Ja dat wordt toegestaan. De heer Borm.

De heer **Borm**: Ik was net bezig de risico's van dit project te gaan benoemen. Want het is een riskant project. En er is nog veel onduidelijk. Dat heeft de heer Van Noort terecht opgemerkt. Elk groot project kent risico's. En een project van € 12 miljoen op een begroting van 70 miljoen is een heel groot project. Dit grote project is uitgebreid voorbereid en het zal de komende jaren door de nieuwe raad heel nauwlettend in de gaten gehouden moeten worden. En omdat het om zoveel geld gaat, moet de raad die vinger aan de pols houden, meer dan bij andere projecten. Om die reden hebben wij vanavond ook een amendement dat we bij dezen willen indienen. Ik zie de voorzitter het opmerken zodat het slotje er in iBabs van verwijderd kan worden.

De **voorzitter**: Ja, nou hoort daar ook nog de opmerking bij dat het nu dan onderdeel maakt van de beraadslaging. U bent er bijna. Hartstikke goed. Dan maakt het hier dus onderdeel uit en wordt hij nu gepubliceerd. Dank u wel.

De heer **Borm**: Fantastisch, dank u wel. En met dat amendement willen wij proberen ervoor te zorgen dat de raad de komende jaren heel goed bovenop de uitvoeringsfase, en de uitwerking van de planvormende fase kan gaan doen. Het is ook belangrijk om te vermelden dat dit voorstel een speciaal voor De Paauw aangestelde projectmanager behelst en een subsidiedeskundige aanstelt zodat het niet een project is dat een ambtenaar er even bij moet doen, maar dat we een expert op dit gebied krijgen die vaker met dit soort bedragen en dit soort projecten gewerkt heeft en die het college en ook de raad goed zal kunnen informeren de komende jaren. Voorzitter, De Paauw is een eerste en een belangrijke schakel in de gemeentelijke legpuzzel. Besturen is keuzes maken en niet alles telkens maar naar voren uitstellen. En zodra dit besluit en dit investeringsplan vanavond geaccordeerd is, is onzekerheid erover uit de markt en kunnen we ons gaan richten op wat we met al die andere onderdelen van de grote gemeentelijke legpuzzel kunnen en willen gaan doen. Dat is een hele mooie uitdaging voor de nieuwe raad. En dat is ook een uitdaging, daar hebben we het in de commissie ook al over gehad, waar de verschillende politieke partijen met hun kiezers tijdens de verkiezingstijd ook over kunnen spreken en waar de mening van de Wassenaarse samenleving uitvoerig bij betrokken moet worden. We hebben het de vorige keer ook genoemd, het gaat over de Warenar, het politiebureau, de Gemeentewerf, het gemeentekantoor, een eventueel gemeentelijk museum, Brandweermuseum, kunstcollectie, uitplaatsing archief, er zijn heel veel zaken die op de een of andere manier met het project samenhangen. En als hier de keuze zo direct gemaakt is, dan is het aan de volgende raad na in de verkiezingen verse input gekregen te hebben, om daar-

mee keuzes te gaan maken en nieuwe beslissingen te nemen. Voorzitter, ik wil graag het amendement toelichten.

De **voorzitter**: Het was net al ingediend maar als u nog een toelichting zou willen geven, graag, prima dat kan.

De heer **Borm**: Het amendement wil ik graag toelichten. In de commissie hebben we het uitvoerig gehad over de vraag: wat is er nou nodig, wat mag er nou gebeuren met de subsidiebaten? Is het zo dat wanneer we nu € 12,2 miljoen goedkeuren dat dan de bouwkosten als die hoger zouden uitvallen en er ook subsidiebaten zouden zijn, door die subsidiebaten zonder een nieuw raadsbesluit, hoger uitgegeven zouden mogen worden, of is het zo dat we met dit besluit de bouwkosten maximeren op een bedrag ongeacht wat de subsidiebaten zullen zijn? Om elke vorm van twijfel daarover weg te nemen, voegen wij het nieuwe beslispunt toe en dat gaat niet alleen om duidelijk te maken dat de raad wil dat het moet besluiten voor elke eurocent die er meer uitgegeven zou moeten worden dan de € 12,2 miljoen à € 12,3 miljoen, maar heel belangrijk, ook dat een dergelijk raadsvoorstel als een separaat voorstel aan de raad wordt voorgelegd en dat het niet als een klein detailpunt in een najaars- of voorjaarsnota weggemoffeld wordt, omdat dan met een dermate groot project de discussie niet zuiver en goed over zulke overschrijdingen gevoerd kan worden. Verder hebben we het gehad in de commissies, want we hebben niet één maar twee commissievergaderingen hierover gesproken, in december 2021 en januari 2022 hebben we het gehad over goed-beter-best. En in het raadsvoorstel hebben wij een scenario basic en een scenario goed en een scenario over the top, dat niet eens uitgerekend hoefde te worden. Wat ons betreft, is het een uitstekend uitgangspunt met dit kostenniveau. We zijn bang dat er hogere bouwkosten zullen komen of tegenvallers zullen zijn. De volgende raad zal daar bovenop moeten zitten. We willen nu al een kader meegeven, zodat als er toch geen raadsvoorstel zou komen of geen raadsbesluit zou komen, een andere kant op, dat voor het college kraakhelder is wat de bedoeling is als er helemaal geen subsidiebaten zouden komen op de onderdelen die we hier 'nice to have' genoemd hebben, het verschil tussen scenario basis en het scenario goed.

De **voorzitter**: Helder ja. Het amendement maakt ook, iedereen heeft het natuurlijk ook kunnen lezen, dus dat is dan helder. Er is wel nog een vraag van de heer Hendrickx op dit punt. De heer Hendrickx en dan de heer Paulides, dat zie ik ook. De heer Borm, als u niet het woord heeft zou u dan de microfoon willen uitzetten. Dat is thuis prettiger.

De heer **Hendrickx**: Ik heb daar dadelijk ook nog een paar opmerkingen over te maken. De kwestie die hier een beetje speelt is dat de volgende coalitie, het volgende college moet maar aannemen dat de cijfers die hier genoemd zijn volledig correct en goed uitgerekend zijn. Bent u ervan overtuigd dat wat op tafel ligt, het krediet dat gevraagd wordt, dat dat het juiste krediet is en dat het het best berekenbare en inschatbare cijfer is wat op dit moment is? De tweede vraag die ik heb: als u daar niet volledig van overtuigd bent, wat denkt u dat nodig is om dan tot een beter besluit te kunnen komen dan dit. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank u wel voorzitter. Ik zal proberen kort op deze vraag in te gaan. Is dit nu de beste inschatting die we hebben kunnen krijgen, daar ben ik wel van overtuigd. Ik geloof dat er met meer geld en meer tijd een betere inschatting te maken valt, dat door de discussies die we nu hebben gevoerd in twee commissies en één raad, ook meer helderheid uit het college en de ambtelijke organisatie zal zijn over bepaalde voorkeuren van de raad en dat daar op details de planvorming op aangepast en verhelderd zal kunnen worden. Maar bij een groot project is er een moment van voorbereiden, is er een moment van starten en zijn er ook gedurende het project, een heleboel momenten van bijsturen, aanscherpen en verfijnen. En het feit dat we nu klaar zijn voor de start betekent niet dat alles tot aan het einde helemaal in beton gegoten gaat zijn. Dat betekent alleen dat we nu zeggen: dit bedrag, dat vinden we akkoord, er zijn veel punten, onder anderen de horecakeuken, die er nog op een PM-post staat, maar ook de kosten voor bijvoorbeeld de draadloze werkplekken, die nu nog met infrezen opgenomen zijn, wat mogelijk wel tonnen zou kunnen schelen, allemaal componenten, de ene maakt het wat duurder, de ander maakt het wat goedkoper. Ja, dit is het beste inschatbare en het is goed genoeg om het vanavond te kunnen zeggen dat we klaar zijn voor de start.

De **voorzitter**: Helder. Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Paulides. Die had ook nog een vraag.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ik had ook een vraag aan de heer Borm. Dank overigens voor de toelichting die overigens wel wat korter mag. Ik hoor de heer Borm zeggen: besturen is keuzes

maken. Maar vindt u nou echt dat u een goede keuze gemaakt heeft tussen basic en goed? Ik heb ervaring in dit soort panden, nog wel iets groter dan dit, en ik denk dat die discussie tussen basic en goed geen € 1,2 miljoen is, dat het een veel groter bedrag is. Hoe kunt u inschatten dat dit de beste optie is en dat basic maar € 1,2 miljoen goedkoper is? Dat is eigenlijk de eerste vraag. En dan hoor ik u een aantal keer zeggen: wij willen een volwaardig bestuurscentrum, het vrijspelen van de Gemeentewerf, het toenmalige plan hoor ik u zeggen, het is een groot project, we hebben participatie gedaan. Maar mag ik u eraan herinneren dat we begonnen met het volwaardige bestuurscentrum 175 fte's, later werd dat 75 en inmiddels is het 45. Het vrijspelen van het gemeentekantoor is niet gelukt. Nou, dan vind ik dat je dan de keuze moet gaan maken van: ga je hier op deze manier mee door. Ga je 45 ambtenaren in een gouden paleis neerzetten of ga je voor dat geld minstens 60 eengezinswoningen neerzetten. Dat vind ik dan wel een keuze worden. Kan het niet...

De **voorzitter**: Mijnheer Paulides, wat is uw vraag, of bent u aan uw betoog begonnen?

De heer **Paulides**: De vraag is: waarom vindt u dat dit nog steeds een volwaardig bestuurscentrum is, waarom vindt u dat de Gemeentewerf vrij gespeeld wordt, en waarom zou hetzelfde bedrag waar we eerst mee begonnen zijn, dat inmiddels al verhoogd is, nog maar voor 45 ambtenaren voldoende zijn. Ik zie dat niet zitten. Ik hoor daar graag een reactie op, waarom u vindt dat dat een verantwoorde uitgave is.

De **voorzitter**: Mijnheer Borm, want de heer Van Noort zegt het al terecht, het lijkt ook wel op een aantal zetten die we natuurlijk in de commissie ook hebben gedeeld, dus als u op deze vragen wel concreet kort zou willen antwoorden waarom u denkt dat het wel zo is.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Ten aanzien van het verschil tussen het scenario basic en goed is het voldoende helder onderbouwd waarom goed nu een verantwoorde keuze is. Zoals ik in mijn betoog al zei, we kiezen ervoor om een vijftal stijlkamers op een hoogwaardige afwerking op te leveren. We vinden dat heel verantwoord dat de trouwzaal waar alle Wassenaarders gebruik van kunnen maken voor een heel bijzonder moment, dat we daar maatschappelijk rendement op gaan krijgen. We hebben ons ook laten vertellen, dat heeft u ook gehoord, dat heeft iedereen gehoord, dat bij de subsidiebeoordeling naar een ensemble gekeken wordt en dat er een veel hogere subsidieverwachting is wanneer de keuze om deze stijlkamers hoogwaardig af te werken gemaakt wordt dan wanneer daar een sobere afwerking bij zou komen. Wij rekenen in onze overweging of het verantwoord is niet zuiver op die subsidies, wij kijken naar het feit dat deze stijlkamers ook een vertegenwoordigingsfunctie, een maatschappelijke rol vervullen en vinden het daarom verantwoord om die op een hoogwaardig niveau af te werken. Tweede vraag?

De **voorzitter**: De heer Borm was nog bezig om uw vraag te beantwoorden. U krijgt zo meteen de tweede mogelijkheid, of u heeft geen belangstelling voor het tweede gedeelte. Maar misschien is het goed dat de heer Borm nog kort op die andere twee vragen reageert, dan kunt u daarna reflecteren. Dat heet interruptie. De heer Borm.

De heer **Borm**: De vraag was, toen het oorspronkelijk over een volwaardig bestuurscentrum ging, hadden we het over 175 fte en wel wat minder werkplekken. En nu zijn er nog 45 werkplekken over. Toen we begonnen was er geen corona en was de thuiswerkmoraal in Nederland anders dan die nu is en wij zien dat het plan ook aangepast is met de veranderende moraal ten aanzien van flexwerken en thuiswerken. Er zijn 45 vaste plekken maar er zijn genoeg flexplekken en vergaderplekken en wij hebben er veel vertrouwen in dat de moderne ambtelijke organisatie die hier straks gehuisvest zal worden voor een heel groot deel, behalve de groendiensten en de buitendienst, de ICT en de publieksbalie, het grootste deel ervan dan wel thuis dan wel op De Paauw zal kunnen werken.

De **voorzitter**: Oké, de heer Paulides, u had nog een vervolgvraag.

De heer **Paulides**: Dank voorzitter. Ik wilde toch reageren op die hogere kosten geeft een hogere subsidie. Een grotere onzin heb ik eigenlijk nog nooit gehoord. Hogere kosten betekent niet dat je meer subsidie krijgt. Restauratie is subsidiabel, renovatie is dat niet. En terugrestaureren is ook niet subsidiabel. Dus hoe komt u erbij dat er bij hogere uitgaven een hogere subsidie gaat komen? Dat is volslagen onjuist.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Ja dat is uw mening. Bij vertrouwen dat het college dat dit tijdens de commissie beweerd heeft daar een goede onderbouwing voor heeft en dat de recente ervaring met de restauratie van de buitenzijde van De Paauw ook een goed ijkpunt is voor wat er op het gebied van het kunnen realiseren van subsidies verwacht mag worden.

De **voorzitter**: Dank u wel. De toelichting, er is nog een derde element in uw amendement. Als u dat nog heel kort zou kunnen toelichten en dan bent u volgens mij aan het einde van uw betoog.

De heer **Borm**: Ja voorzitter. We hebben deze raadsperiode een paar momenten als raad gevraagd om vaker en beter geïnformeerd te worden en te blijven. Met het ontvlechtingstraject van de werkorganisatie waren we heel tevreden met de maandelijkse bijpraatmomenten in de commissie Bestuur en Middelen. Dat werd ook verzocht aan het college op een vergelijkbare manier als dit in het beslispunt staat. Het was niet de bedoeling daar een hele grote rapportagecyclus, papieren tijger, voor op te richten maar het was bedoeld om gewoon te weten hoe het ervoor staat en wat de ontwikkelingen zijn zodat je niet na een aantal maanden opeens een grote verrassing te verteren krijgt. Het tweede is, met Jeugdzorg hebben we om een dashboard gevraagd dat we ook elke cyclus meekrijgen. Het doel hiervan is niet om het ambtelijk apparaat zwaar extra te belasten, het doel is met dit beslispunt 9 om te zorgen dat de raad maandelijks bijgepraat wordt en af en toe kan het een zwaardere update zijn en af en toe is het gewoon een kort bijpraatmoment en een dashboard. Zo zien wij dat voor ons en met die toelichting erbij roep ik alle fracties op om ons amendement te steunen vanavond. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. In de vaststelling van de volgorde, mijnheer Boon met uw goedvinden zou ik nu graag het woord willen geven aan de heer Paulides want hij heeft ook een aantal amendementen aangekondigd. Mijnheer Paulides, aan u, en dan krijgt u daarna het woord.

De heer **Paulides**: Dank u wel voorzitter. Een aantal onderwerpen zijn al aan de orde geweest. 45 ambtenaren voor wel heel erg veel geld en daar kan je ook 60 eengezinswoningen voor bouwen. En ik denk dat je dan ook op het moment aangekomen bent om te zeggen van: ja, hebben we nou wel de juiste keuze gemaakt? Het subsidieverhaal is al aan de orde gekomen. Ik vind het nog steeds onduidelijk waarom de basic slechts € 1,2 miljoen goedkoper uitvalt. Ik vind het onduidelijk wat de subsidiabele kosten zijn. Dat kan uitgerekend worden. En dan kom ik eigenlijk gelijk, ik ga er geen lang verhaal van maken, bij het eerste amendement dat ik wil indienen. En dat is de vraag om een contra-expertise c.q. een toets door RCE en/of het Erfgoedhuis en de Monumentenwacht uit te laten voeren. En met de uitkomst daarvan met de raad te bespreken voordat daar tot een aanbesteding wordt overgegaan. Dat is amendement 1 dat ik als eerste zou willen indienen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan maakt hiermee het amendement onderdeel van de beraadslaging.

De heer **Paulides**: Dan het tweede punt. Daar heb ik geen amendement voor, maar ik vind het eigenlijk heel gek dat wij zo open en bloot over de subsidiabele kosten praten. In eerste instantie was er sprake van de huidige aannemer deze opdracht te gaan geven. Daar is van teruggekomen. Het wordt een aanbesteding. Maar dan is het gek dat je de bedragen zo open en bloot gaat bespreken want het is wel heel erg makkelijk calculeren voor de betrokkenen. Dan is er in het verleden ook discussie geweest over de Gemeentewerf en het Raadhuis De Paauw omdat dat toch wel aan elkaar verbonden is, met elkaar samenhangt. Ik heb toen gevraagd, kunnen we dat integraal bekijken? Dus beide zaken, als het ene kan, kan het andere deel van het plan dan ook voortgang vinden? Dat is toegezegd en nu zie ik toch dat die boel uit elkaar getrokken wordt. Het bestuurscentrum is niet mogelijk in de vorm zoals dat gezien is. Het gemeentehuis kan niet vrijgespeeld worden zoals dat eigenlijk begroot was. Ja, dan kom ik weer op dezelfde opmerking, jammer dat we daar niet toch een heel duidelijke keuze in hebben kunnen maken, maar misschien dat dat voorstel voor die second opinion daar wat aan kan doen. Dan het andere punt waar ik het over wil hebben en dat is de fiscale risicovoorziening. Die wordt even het project in gefietst en ik vind eigenlijk dat die fiscale risicovoorziening een reserve moet zijn en dat je moet voorkomen dat de investering groter kan worden als je onverhoopt dat fiscaal gedeelte niet hoeft te gebruiken. Ik vind dat twee zaken die los zijn van elkaar en ik wil ook vermijden dat er gezegd wordt: hé, de btw hoeven wij niet te betalen of in ieder geval niet het bedrag dat we als risico gezien hebben. Dan kunnen we lekker het plan wat duurder maken want dat geld is er. Ik zou dat eigenlijk eruit willen halen, uit de beslissing, een aparte fiscale risicovoorziening in laten stellen en vandaar ook het tweede amendement dat ik bij dezen dan ook indien. Ik wil het hier even bij laten.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan maakt ook dit amendement onderdeel uit van de beraadslaging. Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Boon.

De heer **Boon**: Dank u wel. We hebben het er in de commissie uitvoerig over gehad en dat ga ik nu gewoon nog een keer opnieuw doen. Nee. Nee, voor ons is vooral belangrijk dat de beheersbaarheid van zo'n groot project, we hebben trouwens een heel aantal op stapel staan, we hebben nog een sporthal tegoed en noem maar op, dat de beheersbaarheid ook aangetoond is. En eigenlijk zou je verwachten dat met het beschikbaar stellen van € 100.000,00 plus € 50.000 je het plan verder gaat uitwerken zodat je daar opnieuw een besluit over kunt nemen. Net zo goed als wat de heer Borm zei, er hangt nogal wat mee samen zoals de brandweer, andere huisvesting binnen de gemeente en dat zou je eigenlijk wel willen bekijken voordat je dit besluit neemt. Maar aan de andere kant, je moet ook een besluit nemen voor dit gebouw en we hebben een besluit genomen, althans een richtinggevende uitspraak gedaan om de gemeentelijke organisatie hier grotendeels te huisvesten. Dat is een uitgangspunt geweest, ook voor de onderzoeken. Dus dat zien wij ook als uitgangspunt. Het is wel de vraag, en dat heb ik tijdens de commissie ook gezegd, in hoeverre de hardheid van dit soort getallen, het aantal fte's, er werd net al gezegd: er wordt meer thuisgewerkt in verband met corona, maar er zijn heel veel bedrijven die rekening houden met een flexfactor, die uitgaan van 0,6 fte per werkplek. Als je dat hier doet komt het bijna op hetzelfde neer misschien, maar dat soort... Een tandje dieper de materie bekijken voordat je een besluit voorlegt, vergemakkelijkt altijd de discussie, laat ik het zo maar zeggen. Want het krediet beschikbaar stellen van € 12,3 miljoen, dan zou je ook kunnen zeggen: ja, dat kun je ook doen op basis van een meer uitgewerkt plan, dus op basis van beslispunt 1, meer uitgewerkt plan. Dus wij zien het ook zo dat de € 12,3 miljoen een richting is waarbinnen, het maximum waarbinnen nu geopereerd moet worden, maar wat niet automatisch aangewend kan worden. En dat geeft ook aan, wat in het amendement ook dat we medeondertekend hebben van de heer Borm, dat het proces en de beheersbaarheid van het projectmanagement en de beheersbaarheid van alles wat hieromtrent speelt, inzichtelijk moet worden gemaakt. Dus kunt u ook aangeven wethouder, op welke manier u dat gaat meenemen in de uitwerking van de plannen? In hoeverre wordt inzichtelijk voor de nieuwe raad, die dus eigenlijk informatieachterstand heeft, waar de keuzes gemaakt kunnen worden dat halverwege het proces er niet een onomkeerbaar traject is ontstaan van: we kunnen niet terug, we kunnen niet anders, we moeten door en het blijft groeien, en vorige keer heb ik Den Haag genoemd, met als voorbeeld, en dat zou ik nu weer kunnen doen, want er zijn inmiddels weer nieuwe cijfers bekend geworden van het Cultureel Centrum en daar hebben ze toch ook wat projectmanagers rondlopen, maar je hebt altijd te maken met onzekerheden en het geldt hier net zo goed. Je gaat dit gebouw fors aanpakken en het is niet nieuw dus je komt dingen tegen die niet voorzien zijn. En het is vooral ook, wat ons betreft de vraag in hoeverre in het uitgewerkte plan inzichtelijk gemaakt kan worden waar die risico's zitten en hoe je daarop kunt sturen. Want een onzekerheidsmarge die nu in het plan zit van 15% tot 20% is natuurlijk zeer groot en dat betekent nogal wat. Je praat zo over € 4 miljoen à € 5 miljoen. En dat is veel. Te veel. Dus dat betekent dat projectmanagement en de beheersbaarheid van belang zijn. Wij denken dat met dit amendement dat voldoende geborgd is. En ik hoop dat u dus nog even die vraag wilt beantwoorden vanuit de beheersbaarheid, de risico's en hoe dat in het uitgewerkte plan kan worden meegenomen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan is het woord aan mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Voor D66 geldt ook dat wij zien dat het voorstel dat nu voorligt, het resultaat is van veel discussie en van een lange aanlooptijd. Wij vinden niet dat het zo is dat we even op de valreep een groot besluit voor willen leggen. Nee, het is eigenlijk zo dat we al eerder dit besluit hadden moeten nemen en het ligt nu voor. Wij hebben met elkaar, en volgens mij is raadsbreed toch wel de ambitie steeds weer gebleken van: Wassenaar is zelfstandig, en een zelfstandig Wassenaar vraagt een goed bestuur, goede bestuurskracht en dat betekent ook dat wij onze medewerkers die daar een bijdrage aan leveren, een goede omgeving bieden waar dat inspireert en dat is zeer essentieel voor hun werkwijze. Het volwaardige bestuurscentrum was een keuze waar we allemaal achter staan, wij zijn dan ook blij dat het hier voorligt. We zien het eigenlijk ook als een kroon in de route naar een zelfstandig Wassenaar. Maar die kroon die kan ook te veel behangen worden met diamanten dus we moeten dat allemaal toch wel heel erg binnen de perken houden en daarom zijn wij erg blij en medeondertekenaar van het amendement. Want het amendement zoals de heer Boon al uitlegde, bevat elementen die vooral de beheersbaarheid van het hele project goed aanscherpen. Dat is ook wat ons betreft een heel belangrijk punt. Wij zien niet dat wij nu al een besluit nemen dat de volgende raad voor een fait accompli stelt. Nee, met dit amendement betekent het dat de komende raad, de nieuwe raad gewoon ook bij alle wijzigingen de vinger aan de pols houdt en vooral ook het laatste beslispunt om maandelijks rapportages te maken zal daaraan bijdragen. Ik heb even nog een heel praktisch minipuntje. De beslispunten zijn nu genummerd 7,8 en 9, maar misschien moet dat 6,7 en 8 zijn omdat we nummer 6 hebben laten vallen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat ja, is zeker het geval. Dank daarvoor. Dan is het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dank u wel. Ik vind het niet van een verantwoordelijke houding getuigen wanneer er vlak voor de verkiezingen een beslissing als deze genomen wordt. Dat heeft twee redenen. Eén is dat je in wezen iets geeft aan een volgend college, de volgende coalitie die wel een soort fait accompli krijgt, en dat kan tot hele rare ontwikkelingen leiden, namelijk, zij moeten dan een besluit dat deze raad heeft genomen, een maand of anderhalve maand voor de verkiezingen, gaan uitvoeren en je loopt een heel groot risico dat er dan gezegd wordt: ja, het is door de vorige raad besloten, ja, wat kunnen we hier nog aan doen? Dat is de eerste reden. Ik ben van mening dat je zo een besluit vroeg in een raadsperiode moet nemen omdat je dan een coalitie hebt en een college hebt die gecommitteerd zijn om in ieder geval een belangrijk deel van het proces zelf mee te maken. En dat maakt het succes van het proces en de beheersbaarheid van het proces alleen maar groter. Ik zie een hand aan de overzijde.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter voor het woord. Een vraag aan de heer Hendrickx. Wetende dat we drie jaar geleden begonnen zijn met een onderzoek naar dit dossier dat geleid heeft tot het voorliggende besluit vanavond, hoe zou hij dat dan voor zich zien dat er een nieuwe raad straks met drie jaar aan onderzoeken, waarvan ze ook kunnen zeggen: ja, maar wij hadden die onderzoeken nooit zo gesteld, wij moeten eerst ook maar een onderzoek gaan doen en nog een onderzoek en nog een onderzoek. Hoe kan de heer Hendrickx zijn aanpak er dan voor zorgen dat over een paar jaar wel een opgeknapte Paauw staat en dat de rest van de legpuzzel ook aangepakt wordt?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, het zal me niet veel moeite kosten om een antwoord korter te laten zijn dan de vraag. Het feit dat er drie jaar gedaan is over het onderzoek vind ik op zich al een twijfelachtige kwestie. Dat is punt 1. De tweede plaats, dit college en deze coalitie heeft in de afgelopen vier jaar niet getuigd van grote uitvoeringskracht. Het enige wat er is, is onderzocht, onderzocht en onderzocht. Daar zijn kapitalen aan uitgegeven. Dus uw vraag begrijp ik wel, maar ik vind hem niet aan de orde. Je moet een onderzoek als dit binnen een jaar kunnen afronden. En dan kun je aan de slag. Dat is het eerste. Het tweede is dat het risico van het besluit nemen op dit moment is dat een volgend college zegt: ja, maar wat onderzocht is dat is inmiddels drie jaar oud, laten we het dan maar allemaal nog eens een keer overdoen want dan zijn we actueler bezig enzovoorts. Dus de relevantie van uw vraag is niet aan de orde. Je doet een onderzoek, en dat doe je zo kort mogelijk tegen zo laag mogelijke kosten maar wel van de hoge mate van kwaliteit en vervolgens ermee aan de slag, zelf en je laat het dan niet over aan de andere partij. Ik zou door willen gaan.

De **voorzitter**: Ik ga toch vragen of dit nog een vervolgvraag van de heer Borm oplevert. De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank u. U zegt dat de vraag niet aan de orde is. Ik probeer mee te gaan met uw gedachten. Dus stel, we doen het op uw manier en u zou het voor het zeggen hebben, dan zou u zeggen: jullie hadden niet drie jaar moeten onderzoeken maar één jaar. Ja en we hebben heel veel participatie gedaan, we hebben allemaal varianten afgewogen, zo gaan die dingen helaas nou eenmaal, dat heeft tijd nodig, maar dankzij dat soort processen kom je wel tot zorgvuldige keuzes. Maar u had dat in één jaar gedaan, en nu zijn we hier, dan zou u zeggen: straks is er een nieuwe raad aan zet, die willen we niet opzadelen met een fait accompli...

De **voorzitter**: En wat is uw vraag?

De heer **Borm**: Ik wil dus, de vraag is: kunt u dan concreet maken hoe dat er dan uit zou gaan zien, wat u voorstelt? Want ik snap dat niet.

De **voorzitter**: Helder. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Het moment dat je praat over een investering van € 12 miljoen in de renovatie van dit raadhuis, dan is dat iets wat je nadrukkelijk aan het begin van je raadsperiode moet doen. Het is te omvangrijk en het is te groots om dat in de twee-na-laatste raadsvergadering tot een besluit te laten komen. Het proces daarvoor was verschrikkelijk inefficiënt en ineffectief. En dan schaadt het het besluit wanneer je een inefficiënt en ineffectief proces hiertoe laat komen dat je dat besluit. Een volgende coalitie, kan ik me zomaar van voorstellen, dat die op een gegeven moment zegt van: ja, wat heb we hieraan? We moeten het huiswerk nog een keer over-

doen. Als ik het zou doen, want dat is een vraag die u mij stelde, als ik het zou doen, ik doe het niet want ik doe dat met een raad van 21 mensen en een heleboel mensen die erbij betrokken zijn, dan zou ik daarmee beginnen aan het begin van een raadsperiode en heel snel tot een conclusie komen zodat je dat ook zelf ter hand kunt nemen. Ik wil één voorbeeld geven en dat is de Burmanlaan. Besloten in 2019. Er stond in het raadsvoorstel dat in 2020 dat ding er moest staan. Er was reden om veel haast te hebben want er waren € 80.000,00 per jaar aan buskosten om de kinderen naar een andere school te brengen. Het staat er nog steeds niet. Dat betekent dat we twee keer € 80.000,00... Dan vraag ik mij dus af, als dat soort dingen komen, wat dan de effectiviteit van dit besluit is in relatie tot de uitvoeringskracht van dit college, van deze coalitie en dan vraag ik me überhaupt af waarom je het op je neemt om een besluit te nemen in de wetenschap dat je zelf niet aan de uitvoering hoeft te beginnen. En daar ligt een heel belangrijk punt van mijn kritiek. Mijn kritiek is, je moet nu geen besluit meer nemen vanwege het feit dat je het over de schutting gooit van de verkiezingen en dan vervolgens mag iemand daarmee aan de slag. En voorzitter, we hebben hier een discussie over maar ik heb er geen behoefte aan om alles wat ik zeg weer een repliek op te krijgen. De heer Borm heeft een vraag gesteld, ik heb hem in twee instanties beantwoord. Dank u wel.

De **voorzitter**: Zeker. Ik keek u ook al betekenisvol aan.

De heer **Hendrickx**: Ik zag het in uw ogen voorzitter, dank u wel. De tweede kwestie is dat... Wij zijn overigens ten principale voor renovatie van het gemeentehuis of het raadhuis, laat daar geen misverstand over bestaan. Er komt moment dat je echt aan de slag moet en of dat tien jaar geleden was, vijf jaar geleden, nu of over vijf jaar is maar we zitten nu in de fase dat we toch wel tot besluitvorming moeten gaan komen. Dat is de ene kant van het verhaal. Je kunt het niet laten verlabberen, dat zou slecht zijn. Dus in die zin zijn we ten principale voor een besluit om tot renovatie te komen. Tweede element van deze besluitvorming is de aanwending van dit pand. We hebben er al een paar dingen over gehoord. Het moet een bestuurscentrum worden met 45 arbeidsplekken die flexibel gebruikt worden met veel ruimtes om vergaderingen te kunnen houden. En dat is een veel politieker besluit dan welk ander besluit. En ik hoor argumenten over het nieuwe leven na corona, kantoororganisaties die veranderen. Nou, ik let er ook op en ik heb kinderen die alle drie flink werken maar wat ik vanavond gehoord heb dat hoor ik niet van hen terug. En we weten simpelweg niet hoe arbeidsorganisaties er over twee, drie, vier jaar uit gaan zien en hoe arbeid verricht wordt in samenhang met anderen. Dus we nemen hier een tweede besluit en dat is om het in te richten als bestuurscentrum. En daar zit nogal een belangrijk gewicht van mijn kritiek en zeker nu. We zitten met een organisatie, we zijn nooit niet zelfstandig geweest, we zijn altijd zelfstandig gebleven dus het is niet een nieuwe zelfstandigheid waar we de ambtenarenorganisatie op inrichten. Nee, we zijn bezig met het inrichten van een ambtenarenorganisatie, dat is nog lang niet af, dat is nog lang niet ingericht, we zeggen wel al dat hier 45 arbeidsplaatsen komen waar ze komen te zitten enzovoort. Ik vind dat prematuur. Laat eerst die ambtenarenorganisatie, die arbeidsorganisatie ervan maar eens tot stand komen en dan nemen we het besluit hoe het er dan uit gaat zien, na de techniek van dan, de organisatietechniek van dan en de communicatietechniek van dan. Dus dat is een veel politieker besluit waarvan ik al helemaal niet vind dat je dat op dit moment moet nemen. Een belangrijk bezwaar dat wij hebben, een heel belangrijk bezwaar dat wij hebben is dat, en de heer Borm heeft dat zelf ook al gezegd, de samenhang met anderen dingen. Ik heb dat in de commissie genoemd: resteffecten. We zien een bedrag van € 12 miljoen en je kunt allerlei redeneringen of fiscaliteiten en subsidies vasthouden, het zal ongeveer in die richting zijn, ik ga er geen woord aan besteden, omdat je toch niet weet wat eruit komt en de ballpark figures zullen wel ongeveer correct zijn. De kwestie die hier speelt is dat we eerder een besluit hebben genomen om over hele lange periodes af te schrijven. Dat betekent dat de lasten van de renovatie neer gaan komen op € 200.000,00 per jaar. Dat is een te overzien bedrag. Daar schrikken we niet van en daar liggen we niet van wakker. Ik ga niet over afschrijvingsmethodiek praten want daar gaan we een paar uur over spreken. De resteffecten zijn dat in de lasten van de gemeente, grote bedragen gaan komen voor zaken waar nu geen rekening mee wordt gehouden. Ze worden wel genoemd, ze zijn een keer becijferd, maar het archief is een voorbeeld ervan, het Brandweermuseum is een voorbeeld ervan, de doorlopende kosten van die dingen, ik begrijp dat het archief een € 100.000,00 kost, terwijl het nu niets kost, dat komt bovenop die lasten. Ik wil geen besluit nemen, althans ik vind het onverantwoordelijk om een besluit te nemen zonder dat je het hele plaatje hebt, zonder dat je alle samenhang hebt gezien en een redelijk beeld hebt van wat over vijf jaar, wanneer het er allemaal zou staan, de lasten zijn van de gemeente want die zijn veel meer dan de € 200.000,00 die nu genoemd zijn. Om die redenen kunnen we echt niet de verantwoordelijkheid nemen om voor dit voorstel te stemmen. Het is incompleet, we begrijpen niet waarom dit voor de verkiezingen genomen moet worden en niet met iets meer wijsheid, iets meer draagvlak zodat je vier jaar lang kunt rekenen op steun van een coalitie, van een raad die dat besluit wel heeft genomen. En ik wil het enige voorbeeld dat erbij hoort nemen en dat is: de vorige raad was het ver-

schrikkelijk eens over de 1500 meter van Valkenburg en in deze raad is dat op een niet mis en lelijk te verstane wijze in achterkamers weggeschoven. Het gevaar bestaat, en dat vind ik ernstig, het gevaar bestaat dat er geen respect is voor voorgenomen besluiten van vorige raden, dat die doorgezet willen worden. En ik vind dat je eerst een historie moet hebben van het overnemen van goede besluiten en dan ook loyaal uitvoeren dan dat je iedere keer opnieuw de zaak verdraait.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ten slotte dan nog een interruptie van mevrouw Gout. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Naar aanleiding van uw laatste opmerking over, het woord historie. Dat is precies waarom wij zeggen, zo'n voorstel dat nu voorligt, ook de omvang van het bedrag, is geen voorstel dat je in een periode van een paar maanden kan nemen. Je zal daar altijd een bepaalde historie voor op moeten bouwen. Dus per definitie is een raad een aantal jaren bezig om zo een belangrijk voorstel met deze omvang voor te bereiden. En is het dus onmogelijk om te zeggen, dat doen we in, en als een nieuwe raad dit opnieuw gaat doen, zal die ook dezelfde aantallen jaren bezig zijn en in dezelfde situatie belanden. Dus wat dat betreft hoop ik dat u dat nog even goed laat inzinken. We moeten nu iets doen met dit gebouw en laten we dan ook nu dit besluit nemen.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik heb er geen vraag in herkend.

De **voorzitter**: Ik zat ook even te zoeken maar volgens mij was het of u het toch nog zou willen laten bezinken.

De heer **Hendrickx**: Ik wil wel commentaar erop geven. Ik heb ook eerder gezegd, ik vind het gewoon niet goed dat er drie jaar over gedaan wordt om dit besluit goed voor te bereiden. En in dat opzicht moet ik heel eerlijk zeggen dat ik me ook herinner dat er opeens een wild plan kwam om een bijgebouw, dat niet door het college maar op een of andere manier uit de coalitie naar voren kwam, om er een pand bij te bouwen. Een wild plan waarvan je van tevoren kon zeggen: nou dat gaat het echt niet worden. Maar het heeft wel jaar gekost. En zo kan ik natuurlijk wel meerdere redenen noemen waarom het tot een zorgvuldig besluit moest komen. Dat moet sneller. Drie jaar over een investeringsbeslissing als deze, vind ik ongekend. En het mag eigenlijk ook niet meer voorkomen. Die tijd heb je niet nodig om tot rijping te komen. Je hebt een jaar nodig om tot wijsheid te komen en dat is het maximaal nodige. Dus zelfs als een nieuw college, een nieuwe coalitie zegt: we gaan het allemaal overdoen, dan verwacht ik binnen dat binnen twaalf maanden er wel een goed plan ligt dat ze zelf kunnen dragen en dat niet door hen over de schutting gegooid hoeft te worden. Dat is mijn commentaar op de opmerking van mevrouw Gout.

De **voorzitter**: Mijnheer Borm, ik denk dat we heel veel discussie nu over gaan doen. Wat mij betreft, volgens mij liggen de stellingen wel voldoende op tafel plus er komen nog een aantal sprekers, wie weet dat u daar nog haakjes vindt. De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Bedankt voorzitter. Er is inderdaad heel veel gezegd in de commissievergadering, ik dacht we gaan het toch wat korter hierover hebben maar we hebben het er nu toch ook weer een tijdje over. Ja, dan toch een inhoudelijke bijdrage van mij om toch even een aantal punten te benoemen die net ook in de discussie naar voren kwamen. Want het uitgangspunt inderdaad ooit was: alle ambtenaren komen naar De Paauw en dan komt het gemeentekantoor vrij en die locatie komt dan vrij voor woningbouw en dan kunnen daar wat gaan ontwikkelen. Dat was het idee. Dat is uitgewerkt en in de uitwerking blijkt dat de prijs voor de restauratie omhoog is gegaan en het aantal werkplekken is omlaaggegaan, het gemeentekantoor, of in ieder geval een andere, of een andere kantoorlocatie in het dorp moeten we toch gaan behouden en zo zijn er inderdaad nog veel meer onzekerheden die er aan dit plan kleven. En ik vind het daarom ook echt een punt waarover een nieuwe raad zou moeten beslissen. Ik kan mij dus volledig vinden in het amendement van de heer Van Noort. De voorbereiding kan verdergaan, maar het uiteindelijke budget is aan de volgende raad. Want dit is echt een gigantisch bedrag en stel je gaat op de populistische toer en je gaat in de Langstraat staan en je vraagt een willekeurige voorbijganger: vindt u het goed om € 12,2 miljoen uit te geven voor De Paauw, voor als het tegenzit, 40 werkplekken, dan zitten we ongeveer op € 300.000,00 per werkplek. Ik wil het antwoord niet weten en ik ga het ook niet vragen aan mensen want het is niet een vraag die je op deze manier voor moet leggen, maar dat is wel wat we hier aan het doen zijn. We hebben het over 40 tot 55 werkplekken, die onzekerheid blijft bestaan, en dit bedrag voor de binnenzijde of de buitenzijde, is ook nog... Dus ik vind het terecht om daar als nieuwe raad nog eens zorgvuldig over na te denken.

De **voorzitter**: Nu hoorde ik de punt. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Ja mijnheer Van Sloten, als u deze vragen zou stellen in de Langstraat, dan stelt u toch wel een onvolledige vraag want het is niet de enige functie die aan dit gebouw is gegeven en wordt gegeven in het nieuwe voorstel.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Helemaal correct. Maar ik denk dat het de gemiddelde inwoner van Wassenaar echt een zorg kan zijn of de gemeenteraad in een gymzaal zit of hier in een prachtig gerestaureerde Paauw. En zoals de heer Van Noort inderdaad zei, de gemiddelde inwoner van Wassenaar komt hier ongeveer één keer in zijn leven, of dan toevallig misschien bij een andere bruiloft maar dat is het dan ook. Dus nogmaals, ik vind het echt terecht om daar als nieuwe raad zorgvuldig over na te denken en die begint ook niet op nul, die kan echt wel een weloverwogen besluit nemen over een plan dat dan nog net een stap verder is uitgewerkt.

De **voorzitter**: Volgens mij zag ik nog een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Van Sloten. Heeft u enig idee van de verschillen tussen de renovatie van het Raadhuis De Paauw zonder het in te richten als bestuurscentrum en renovatie van De Paauw inclusief de inrichting als bestuurscentrum?

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Nee, ik zou het niet weten. Ik ben hier heel eerlijk in, ik kan nu bedragen gaan opzoeken maar ik zou het niet weten. En ik denk dat het wel een afweging is die je zou moeten maken. Ik denk dat we de keuze oorspronkelijk hebben gemaakt in de gedachte van: de ambtenaren komen hierheen en nu blijkt dat dat wel zo is, maar dat het beperkter is. Het is in ieder geval niet wat ik in mijn gedachten had toen we hier een besluit over namen.

De **voorzitter**: Helder. De heer Boon.

De heer **Boon**: Zo zie je dat enige historie toch wel relevant kan zijn want het hiernaartoe halen van de ambtenaren was niet alleen een gevolg van een feit dat er misschien een gebouw leeg kwam aan de Johan de Wittstraat, want die vraag heb ik iedere keer op tafel gelegd. Het was het feit dat het zo handig is als ambtenaren dicht bij het college zitten, dat ze niet hoeven te fietsen, dat ze minder reistijd hebben. Dat was het argument. Daar heb ik ook mijn ideeën over, want ik heb tien jaar op die manier gewerkt in deze gemeente en dat ging best prima. Maar goed, daar is voor gekozen en dat was een van de belangrijkste redenen en als je inderdaad op deze manier discussie gaat voeren, dan haal je allemaal elementen eruit en dan ga je inderdaad een berekening van zoveel € 100.000,00 per zitplaats, maar dat is een niet-zuivere discussie. Het maakt de discussie wel heel makkelijk om op die manier te voeren wat dan denk je: dat doe je niet. Dus dat snap ik, maar dat is niet de juiste discussie.

De **voorzitter**: Vindt u dat ook? Mijnheer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Inderdaad. Zo moeten we de discussie hier niet voeren. Maar het is wel de beeldvorming die mogelijk zou kunnen ontstaan en dat zou ik ontzettend jammer vinden en zou ook niet recht doen aan de discussies die we hier de afgelopen jaren hebben gehad. En daarom kan ik mij dus ook volledig vinden op dit punt van de heer Van Noort. Laten we nou over dat volledige bedrag, er gaat niets mis als wij daar nu niet over besluiten. Er gaat niets mis als we dat gewoon nog even uitstellen en dat aan een nieuwe raad laten. En ik denk niet dat je als nieuwe raad jaren nodig hebt om dit dossier te lezen. Ik bedoel, zo simpel is het ook. Die beginnen echt niet op nul. Die kunnen lezen wat er allemaal al onderzocht is. Die kunnen ook over een volgende stap, als we misschien meer duidelijkheid hebben over de winkel Plus of de samenwerking met de politie of dat soort zaken, dat blaadje nog iets completer hebben, daar gewoon een besluit over nemen. Dan heb je dus ook niet die discussie dat we dus gaan over een aantal tonnen per werkplek. Want dat is niet de discussie en dat doet ook geen recht aan het werk dat we hier als raad hebben gedaan. Dan ga ik door naar mijn reactie op het amendement van de VVD. Ik snap inderdaad wat de bedoeling is want elke euro die we binnenhalen gaat van het budget af. Zo simpel is het. Max is dan ruim € 12,2 miljoen en geen euro meer. Ik hoop dat het zo is, maar ik geloof er niets van dat dat uiteindelijk het bedrag blijft. En een ander punt waar ik toch nog even wat langer bij stil blijf staan, het amendement, en dat gaat over dat het college maandelijks moet gaan rapporteren over de voortgang, de baten, de uitgaven en de risico's. En om maandelijks te gaan rapporteren, vind ik echt ver gaan. Want dan moet volgens mij ook het budget omhoog om een uitgebreide ambtelijke ondersteuning mogelijk te maken. En dat, ik heb gehoord, is niet de bedoeling om dat allemaal op

te gaan tuigen, maar dat is volgens mij wel wat je doet. En om eerlijk te zijn, wil ik informatie van het college die nodig is om de taak van de raad uit te voeren en daar past het in mijn ogen niet bij dat je daar een strak maandelijks schema over moet afspreken of opleggen zelfs. Want als we het in het raadsbesluit toevoegen dan is het echt een besluit, niet een oproep. Ik ben van mening dat er een college moet zitten dat zelf een inschatting kan maken welke informatie daarvoor nodig is en met welke frequentie, dus wat nodig is om als raad onze taak goed uit te voeren. En dat hoeft dus in mijn ogen echt niet maandelijks. De coalitie is dit vertrouwen in het college kennelijk verloren om die taak gewoon eigenstandig te doen. Het lijkt ergens wel of we een soort artikel 12-procedure gaan starten maar dan voor het college. En dat lijkt mij niet de bedoeling. Ik snap het wel, want het college heeft te vaak de raad te laat, onvolledig en/of gewoon niet ingelicht over zaken die voor de raad van belang zijn. En voor mijn gevoel is dit amendement dan ook een vertaling van de vaak door de coalitie niet uitgesproken frustratie die in de raad leeft richting dit college.

De **voorzitter**: Mijnheer Borm, u gaat de uitdaging aan? De heer Borm. Graag wel een puntige vraag, want we zijn al een tijdje met elkaar in discussie.

De heer **Borm**: Een paar vragen voor de heer Van Sloten als dat mag. De eerste vraag zal ik even puntig vragen. Is de heer Van Sloten van mening dat de Wassenaarse samenleving in de afgelopen drie jaar, herhaaldelijk en uitgebreid in de gelegenheid gesteld is om haar mening over de toekomst van De Paauw kenbaar te maken? Vraag 1. Vraag 2, ten aanzien van de gemeentelijke legpuzzel en de keuze om nu De Paauw vast te zetten met de werkplekken en de flexplekken en de vergaderlocaties en de horeca. Is de heer Van Sloten van mening dat met het voorliggende plan er een zeer hoge bezettingsgraad van dit pand zal overblijven en dat dat iets goeds is?

De **voorzitter**: Zullen wij het even daarbij laten, want een interruptie is een korte vraag op iets en in plaats van een hele... Dus dat zijn twee concrete vragen en dan kunnen we altijd kijken of er nog restvragen zijn. De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, de eerste vraag had ik even snel meegeschreven de invloed van de inwoners op het hele traject de afgelopen drie jaar. Ja ik denk, het is een lastige vraag, is dat voldoende geweest, kan je aan inwoners vragen als wijzelf niet inzichtelijk hebben wat precies de gevolgen zijn van keuzes, kan je dan inwoners vragen of zij dat volledig inzicht hebben gehad en daar ook voldoende van de mogelijkheden gebruik hebben gemaakt om inspraak te plegen en ons te benaderen. Ja, die mogelijkheid is er geweest. Dus wat dat betreft hebben we in deze gemeente middelen voor inwoners om in te spreken, de raadsleden te benaderen, dus die invloed is er in mijn ogen voldoende geweest. Is het voldoende geweest om dit bedrag te rechtvaardigen vlak voor de verkiezingen? Dat denk ik niet. Dan die hoge bezettingsgraad, of dat een goed feit is dat we het pand nu goed gaan gebruiken. Ja, dat is natuurlijk altijd goed. Ik denk dat de functie die er nu zit, het archief, dat dat ook wordt goed gebruikt, de SAD is een aanwinst voor dit dorp, het college zit daar ook. Is dat voldoende? Ja, ik denk dat we in het verleden zaken hebben gehad hier in de raadzaal waar we veel meer culturele zaken hadden, ik denk dat dat een gemis is dat we dat nu niet meer doen, dan is het meer een huis van de gemeente zelf. Dus wat dat betreft zou het mooi zijn als dat soort zaken ook vaker terugkomt, dat we dat gebruik ook gaan stimuleren in het vervolg en dat het niet alleen een kantoorlocatie wordt. Dank u wel

De **voorzitter**: Ja oké. U was volgens mij aan het einde van uw betoog. Dat klopt. Dan geef ik het woord graag aan de heer Koetsier.

De heer **Koetsier**: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Een beetje lastig om als laatste te komen dan is bijna alles al gezegd. Voor het CDA is ontzettend belangrijk en primair belangrijk dat het een volwaardig bestuurscentrum wordt. Een plaats voor alle beoogde ambtenaren. Mooi aan de binnenkant, mooi aan de buitenkant. Maar ook dat De Paauw verantwoord en maatschappelijk wordt ingezet. Als ik alles weer gehoord heb ben ik opeens weer een beetje verward over hoeveel werkplaatsen er nou komen. Zijn het er 54, 45 of zijn het allemaal vergaderruimtes en projectruimtes? Wat voor ons ontzettend belangrijk is en we hebben daar een technische discussie over gehad dat er inderdaad gezegd werd: er is ruimte genoeg voor iedereen, er kunnen hier rustig 80 mensen werken inclusief de zaal waar we nu zitten. En ik wil toch aan de wethouder vragen of hij kan confirmeren via een informatiebrief, dat hier gewoon wel 80 mensen kunnen werken. Want dat is toch iets wat wij ontzettend belangrijk vinden, dat iedereen hierheen gaat. Want wij als CDA, ik denk dat we toch bang zijn dat als je straks een uitvoeringsplan van de huisvesting ziet, er allerlei extra kantoorruimte gevraagd wordt. Ik hoor dat er al verwarring is over of het gemeentekantoor nu wel leeg komt of komt het gemeentekantoor nu niet leeg. Dat moet gewoon leeg. En dat is cruciaal voor de woningbouw en om Wassenaar leefbaar te houden. Ik heb het ook eerder gezegd of eerder gehoord, we gaan hier niet bouwen voor halve leegstand of half gebruik. Secundair voor het CDA

zijn de kosten en daar moeten we heel scherp op zijn en die moeten beheersbaar blijven. Belangrijk is om het bestek ontzettend goed vast te leggen en daarna niet meer te wijzigen. En de vraag is of wij daar al zijn. En wijzigen is heel prijzig, dit gaat om Wassenaars geld en daar moeten we prudent mee omgaan. En ja, er zal opwaartse druk op de kosten komen, dus daar is ontzettend scherpte geboden. We steunen het amendement en zeker om het bouwkostenbudget los te koppelen van de financiering. Zo kunnen kostenoverschrijdingen niet verbloemd worden door de eventuele toegekende subsidies. Wel graag uitdagingen snel melden, we hebben ook een discussie gehad met de heer Borm, elke maand, er moeten geen vijf mensen aangenomen worden voor extra rapportage, dat kan gewoon simpel gedaan worden. Verder kijken we zeker uit naar het Huisvestingsplan want daar zitten ontzettend veel restkosten. Dat gevoel hebben wij ook. We zien daar wel graag een duidelijke beslissing ten aanzien van het Brandweermuseum. Dat wordt ontzettend tekortgedaan nu. Dat wordt ergens ver weg gezet. We zien graag de SAD meteen doorverhuizen en in principe samengevat. We zien het hele plan ook nog een keer goed besproken worden hier in de gemeenteraad, want dat is ontzettend belangrijk ook ten aanzien van de kosten. En daar wilde ik het even bij laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan hebben we de eerste termijn aan de zijde van de raad gehad. Mijn voorstel zou zijn dat we richting een schorsing gaan, maar ik had u al reeds een stemming beloofd. Dat kunnen we dan tijdens de schorsing doen. Wat er nu gaat gebeuren is namelijk, het gaat over de stemming over de vervulling van de vacature van voorzitter commissie Fysieke Leefomgeving, de vervulling van de vacature Geloofsbrievencommissie en de vervulling van de vacature in Verbonden Partijen. De stembriefjes gaan nu uitgereikt worden. Als u die zou willen invullen. De bode komt nu rond. Ja, dat gaat gebeuren, hartstikke fijn. Daar zitten de envelopjes in met een drietal stembriefjes. Zoals u gewend bent, de kandidaat is reeds ingevuld, er is ook een blanco regel waar u eventueel een ander lid van de raad zou kunnen invullen. Die worden dan opgehaald en dan zou ik tijdens de schorsing willen vragen of de stemcommissie dan verder de stemmen wil tellen en de heer Van Sloten is daar voorzitter van en de heer Hendrickx en de heer Menken. Na de stemming schors ik de vergadering en mijn inschatting is dat dit tellen in een minuut of tien zou moeten kunnen dus dat geef ik zo meteen aan. Maar ik geef u nu even de gelegenheid om uw stembriefjes in te vullen. Het college kan inmiddels met de voorbereiding van beantwoording in eerste termijn... Daar geef ik u dus nu ook even de tijd voor. Ik ga zo schorsen, dus als u alvast wilt overleggen dat kan. Er zitten overigens vijf stembriefjes in, heb ik begrepen. Ja, echt vijf. Nou, dit is toch voor ook een iedereen die het volgt een mooi voorbeeld, zo makkelijk is stemmen. Laat dit een oproep zijn voor een hoge opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen. Oké, dan kijk ik nu even naar de klok. Het is 21.08 uur. Hierbij schors ik de vergadering tot 21.18 uur.

Schorsing

De **voorzitter:** Dames en heren, hierbij heropen ik de vergadering. De heer Everard heeft zich zojuist bij mij afgemeld, die heeft nog wel meegedaan aan de schriftelijke stemming, dus dat zal straks terugkomen. En we gaan nu door met agendapunt 7 en we zijn inmiddels toe aan de beantwoording van het college in de eerste termijn. Ik geef het woord aan de projectwethouder rondom De Paauw. Wethouder Wassenaar, aan u.

Wethouder **Wassenaar**: Ja voorzitter, hartelijk dank. Hartelijk dank ook voor alle gemaakte opmerkingen en vragen die er nog zijn. Ik heb geconstateerd dat het vooral een onderlinge discussie is geweest. Ik heb ook niet zo heel veel directe vragen aan het college meer genoteerd. In algemene zin voorzitter, ja, het is een belangrijk besluit. Daar zijn we het wel over eens. Een besluit waarin we ons warme hart voor De Paauw tonen en onze intenties aangeven met dit gebouw en ook duidelijk aangeven wat wij ermee willen. Zeker, een volwaardig bestuurscentrum, heel belangrijk, maar toch ook een gebouw dat van meer betekenis, grotere betekenis, is voor onze gemeente. Een centrale plaats, een plaats waar men elkaar kan ontmoeten als dat allemaal goed lukt met de ontwikkeling van de horeca, kleine horeca. Dan is dat een aantrekkende, mooier makende functie binnen dit gebouw. En daarnaast ook nog een plek van ontmoeting van het bestuur, het regionale bestuur. En zo is die betekenis vele malen breder dan alleen maar een bestuurscentrum. En dan heb ik het nog niet eens gehad over de erfgoedwaarde en de plicht en de eer die je erin kunt vinden om dit gebouw zodanig te maken en een functie te geven, dat het voor lange tijd weer een toekomst heeft. Want dat is natuurlijk ook de bedoeling van deze investering. Het behoud van De Paauw, ook voor onze nakomelingen die hier eveneens met veel plezier kunnen gaan komen. En daarbij geldt, voorzitter, want er is ook veel gesproken moet het nu niet over de verkiezingen worden getild, en het heeft allemaal zo lang geduurd. Dat is allemaal waar, dat dat langer heeft geduurd, maar er is ook gezegd dat het een kwestie van zorgvuldigheid is geweest. Afwegen wat de opties zijn, onze inwoners erbij betrekken, goed bekijken welke kant we op moeten. De raad is daar zeer sturend in geweest. En terecht, het is ook het huis van de raad. Daar zijn conclusies uit

getrokken, en daarin is richting aangegeven en die weg zijn wij ingegaan. Dit voorstel, voorzitter, is er ook gekomen op basis van een raadsbesluit, en niet alleen een simpel... Meerdere raadsbesluiten, daar wees de heer Borm ook al op, niet alleen een raadsbesluit, maar de hele investering voor een bedrag van € 11,7 miljoen is ook al opgenomen in onze meerjarenbegroting. Dus ja, je kunt erover praten, laten we dat nu zitten en gaan we weer terug, opnieuw. Dat zou ik niet doen. Het is belangrijk om iedereen te laten zien dat we het serieus menen met De Paauw. Dat we daar een visie op hebben en dat we daar een belangrijke stap in zetten. Niet alleen voor onze gemeenschap, niet alleen voor onszelf, maar ook naar de subsidieverstrekkers toe. Terecht werd gezegd dat we rekenen op € 2,5 miljoen - € 3 miljoen. Nou, reken maar dat als zo een raad besluit om te zeggen dat we dat gaan doen, dat we die richting opgaan, dat we dat plan zien dat wij gaan volmaken. Dat herkennen ze als een belangrijke stap en ook de durf van de raad om dat bedrag beschikbaar te stellen, waardoor de kansen op subsidie alleen maar groter worden. Het gehele plan wordt daarvan geloofwaardiger. Dus het is een belangrijk element. En natuurlijk, er zijn nog dingen uit te werken. We hebben ook mede op verzoek van de raad de dingen losgeknipt van elkaar. Er moet een huisvestingsplan komen, er moet nader gestudeerd worden op de functionaliteiten die erbij horen, er moet nader besloten en gestudeerd worden op de tuin en op de elementen die daarin zitten. Het schema zoals het raadsvoorstel dat kent, in het begin, in de inleiding, is daarin duidelijk. Dat is bewust gedaan, omdat we daarin zorgvuldig kunnen zijn. Wij denken ook dat wij daar tot een goede positieve ontwikkeling van die fases kunnen komen met de vinger aan de pols van de raad in een zorgvuldige afweging. Maar het feit dat er verderop in het traject wat onzekerheden zijn die we kunnen oplossen, en daar zitten inderdaad kosten aan, tenzij het elementen zijn waarvan u zegt dat we dat niet doen, want dat hebben we ook met elkaar afgesproken, dan kunnen we dat in de begroting verwerken. Die kosten zijn niet zo gigantisch dat dat onoverkomelijk zal zijn. We zoeken naar beheersbaarheid en dat lijkt alleszins mogelijk. Dus ik denk dat dit voorstel een verantwoord voorstel is, een verantwoord voorstel voor de toekomst en voor onze kansen als het gaat om subsidie. Als ik dan kijk naar de vragen die daar nu nog open zijn. De heer Boon vroeg heel specifiek: 'Die beheersbaarheid, hoe komt dat nu in dat definitieve plan tot uitdrukking?'. Ik denk dat er, voorzitter, en dan nog los van de discussie over het amendement dat op dit punt is ingediend, waar we dus nog even over gaan spreken, denk ik dat het toch ook belangrijke momenten zijn, waarvan je kunt zeggen, daar blijkt die beheersbaarheid uit. Daar kunnen we met de raad over discussiëren. Dan denk ik bijvoorbeeld aan het moment van de vergunningaanvraag. Dan heb je het plan volledig, vergunningaanvraag gemaakt. Dan heb je nog veel beter inzichtelijk wat de kosten zijn. De directiebegroting bijvoorbeeld. De inschrijving op het werk, misschien ook nog wel het traject daarnaartoe, en de aanneemsom. Dat zijn allemaal momenten waarin je de vinger aan de pols houdt, waarop je kan zien dat het beheersbaar is. En gelet op het belang...

De **voorzitter**: Heel goed, als u dan de microfoon zou willen uitzetten, dan geef ik de heer Boon het woord. De heer Boon.

De heer **Boon**: Mijn vraag was niet alleen bedoeld op de beheersbaarheid om bijvoorbeeld de getallen in de gaten te houden, want dat snap ik. Maar de vraag is vooral, wat doe je dan, als je constateert? En de vraag was erop gericht of u bij de uitwerking van de plannen ook die alternatieven inzichtelijk maakt, want het betekent wat. Bijvoorbeeld bij de bovenverdieping, zou je ervoor kunnen kiezen om die op een andere manier in te richten, op het moment dat er financiële tekorten zijn. Of een ander behang, of weet ik veel wat. Daar moet je in je planvorming al rekening mee houden, die opties, zodat je ook die keuzes kunt maken, en niet op het moment dat er een financieel tekort blijkt. Dat was eigenlijk de achterliggende gedachte van mijn vraag.

Wethouder **Wassenaar**: Ik vind dat een hele heldere gedachte voorzitter.

De **voorzitter**: Even voor de regie. Ik begrijp dat de camera u niet in beeld brengt. Dan moeten de mensen thuis nu van alles erbij gaan bedenken, maar de plek van wethouder Schokker schijnt wel in beeld te zijn, dus als u even zou willen wisselen. Mijnheer Schokker, dit was uw 'one second of fame', zwaai nog naar het publiek.

Wethouder **Wassenaar**: Het is wel tijd voor een nieuwe raadzaal.

De **voorzitter**: Ja, ik hoor de heer Van Noort hier ook zeggen, die zei het nog wat treffender: 'het wordt tijd dat die tent hier verbouwd wordt'. Als u zich daarop aanmeldt, dan gaan we zo van de regie horen of u nu wel in beeld bent. Wethouder, gaat u verder.

Wethouder **Wassenaar**: Ik moet nog even de heer Schokker bedienen. De opmerkingen van de heer Boon op dat punt, die zie ik ook voorzitter. En ik denk ook dat we op die momenten dat we met elkaar praten, op die momenten aan de orde zijn, dat we in beeld moeten brengen wat de

alternatieven dan zijn. Dat kunnen we afspreken. Dan moeten we toch eerst het totale plan even definitief maken en op die punten beschouwen waar die elementen zich dan voordoen. Maar dat lijkt me een hele goede suggestie. Dat kunnen we dus doen. De heer Koetsier sprak ook nog heel intens zelfs over zaken die hij ook wel uitgewerkt wilde zien en ik heb al aangegeven dat die dingen geknipt zijn, de huisvestingsvisie ligt er wel, het huisvestingsplan moeten we nog maken. En natuurlijk is daar de insteek in, de basis in, het gemeentekantoor komt leeg. Dat hebben we ook met elkaar afgesproken, dat we daarnaartoe roeien. Maar we hebben niet voor niets afgesproken om een huisvestingsplan te maken waarvoor ook een extra krediet is toegevoegd om goed die consequenties in beeld te brengen, omdat er ook die andere ontwikkelingen zijn. De SAD, de brandweergarage, we wilden dat gelijk goed in beeld hebben, zodat we bij die volgende stap aan u kunnen laten zien, zo ziet het er dus uit. Dus ja, wat ons betreft is dat zo. Dat is ook ons beleid daarin. Wij hebben in het voorstel...

De **voorzitter**: Interruptie van de heer Van Sloten. De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: De microfoon die nu bij wethouder Schokker staat, moet even op het tafeltje staan van wethouder Wassenaar, dan is hij in beeld. De camerapositie is gekoppeld aan de microfoon, dus de microfoon staat verkeerd.

De **voorzitter**: Hij staat op die hoek gericht, dat is het probleem. Volgens mij wordt het hele gedeelte van de wethouders nu niet in beeld gebracht, zie ik terug. Het is de plek naast de heer Menken.

Wethouder **Wassenaar**: Moet ik daar gaan zitten? Is het nu beter? Is het zo naar uw zin mijnheer Van Sloten.

De **voorzitter**: Als u naast de heer Menken zou willen gaan zitten, dan...

Wethouder **Wassenaar**: Met deze.

De **voorzitter**: En als daar nog even de microfoons uitgaan. Ja, die in de hoek, die zagen we net in beeld, dat is de laatste positie. Nee, niet die, die ja. Die positie. Nee, als u die zou willen gebruiken. Gewoon opnieuw aanmelden en als het goed is, komt u dan in beeld.

Wethouder **Wassenaar**: Ik ben nu zichtbaar. Ik ben wel hoorbaar geweest voor iedereen begrijp ik, dus er is nu ook een gezicht bij. Dat was weer een hele belevenis voorzitter. Waar was ik gebleven. Het huisvestingsplan, gemeentekantoor leeg, daar werken we naartoe, afspraak, en daar hebben we een krediet voor en dat gaan we zo inzichtelijk brengen. Ja voorzitter, ik heb geen andere vragen eigenlijk gehoord uit de raad die aan mij gericht waren. Er is uitgebreid over gesproken in de commissie. De vragen daar zijn ook uitgebreid beantwoord. Dus ja, is het de bedoeling dat ik nu op de amendementen inga?

De **voorzitter**: Graag.

Wethouder **Wassenaar**: Dan zal ik daar de appreciatie bij geven, zoals wij die ook in het college gedeeld hebben. Het amendement van de heer Van Noort, zegt: doe het maar in de volgende periode. Het is een besluit van de raad, zoals ik al aangaf, om dit voorstel zo te maken. Het is ook belangrijk om die stap te zetten, om ook onze partners daarin mee te gaan krijgen en erin te gaan overtuigen. En ik denk ook dat het de volgende raad helpt, dat daar een betekenisvol besluit is gedaan, en daarom moet ik u dat amendement van de heer Van Noort ontraden. Dan het amendement van de VVD, zoals toegelicht door de heer Borm. Voorzitter, feitelijk is het terugkomen naar de raad als een krediet wordt overschreden een eerste verplichting van het college. Dus in die zin is het vragen naar de bekende weg en de heer Borm gaf dat ook al aan, maar wij zien ook dat het een belangrijk besluit is, een belangrijk dossier, een belangrijk project, dat de raad de vinger aan de pols wil houden. Dus op de punten 7 en 8, zoals hij deze toevoegt, denk ik dat we dat als college kunnen zien als een onderstreping van die noodzaak om dat goed met elkaar te doen. En de werkopdracht die in 8 zit besloten, om de kosten te beheersen door keuzes te maken, dat vind een werkopdracht die zeer reëel is en die is ons bijna aangeboren zou ik zeggen. Dus in die zin zien wij dat wel zitten. Het punt van de rapportage, zoals geformuleerd, is al heel erg vergaand. Dat werd ook al gesignaleerd hier aan de raadstafel, maar de heer Borm gaf daar een duidelijke nuance bij en hij staat toch wel een lichtere vorm van informeren toe. Als wij, als college, dat deel van het amendement kunnen lezen als: werk dat nu uit samen, op de manier zoals aangegeven hier aan tafel tijdens de discussie. Werk dat nu uit samen met de P&C-commissie, dan komen wij gezamenlijk tot een voorstel op dat gebied en dan zullen we dat als zodanig communiceren. Als we dat zo

mogen lezen, met datgene wat ik toevoegde over de punten 7 en 8, dan denk ik dat we dit amendement oordeel raad kunnen laten.

De **voorzitter**: Eerst de heer Van Sloten, en dan, maar misschien is het wel even heel praktisch, want dan meteen de indiener van het amendement om even te horen van hoe die reageert op de wijze zoals het college hem interpreteert. De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter. Korte appreciatie van de appreciatie ten aanzien van het beslispunt 8 en 9. Wij herkennen ons in die appreciatie en daar zijn wij tevreden over. Ten aanzien van beslispunt 7 zouden we van de wethouder graag ook bevestigd willen zien dat het college het uitvoerbaar vindt om, als er onverhoopt toch teruggekomen zou moeten worden met een nieuw raadsvoorstel, dat dit dan niet in een regulier P&C-document verstopt zou worden, maar dat dit een separaat raadsvoorstel wordt. Dat is wel met de toelichting op het amendement de nadrukkelijke vraag hier bij geweest.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Wassenaar**: Ja, zo zien wij dat ook voorzitter. De zaak is het waardig om dat zo te doen.

De **voorzitter**: Dat is dus in het geval van een kostenoverschrijding, dat er een apart voorstel komt, separaat en niet al onderdeel van een grotere financiële rapportage. Helder, dan is die nu ook weer voor de geschiedschrijving vastgelegd en dan gaan we nu naar de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank voorzitter. Ik hecht nogal aan zuiverheid en we hebben het hier over een amendement op een raadsbesluit. Dus wij besluiten nu het college op te dragen maandelijks te rapporteren. Dan kan het niet een interpretatie zijn van het college dat het er eens naar gaat kijken hoe het het gaat uitwerken. We besluiten maandelijks te rapporteren. Als het een interpretatie van het college is, dan moet het een motie worden. Ik kan mij niet voorstellen dat je deze opdracht krijgt, dit besluit neemt als raad, en dan kan het niet aan het college zijn om het uit te gaan werken hoe het dat dan vorm gaat geven. De inhoud van wat je maandelijks rapporteert kan je uitwerken, maar niet dat je maandelijks rapporteert.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Voorzitter, ik heb het amendement opgesteld aan de hand van een unaniem aangenomen, ook door de heer Van Sloten ondersteund, amendement dat in december 2020 over de ontvlechting van de werkorganisatie stond. Daar stond ook het college op te dragen de raad gedurende het proces maandelijks te rapporteren. Wij zijn tevreden met hoe dat proces toen gelopen is. En er zijn een aantal cycli geweest waar het rapporteren bestond uit even aan het einde van een commissie met elkaar een update delen, en het was een vast agendapunt. Er werd wat toelichting geboden door het college, en dat is ook hoe we het bij onze inleiding van het amendement geduid hebben. Dat was toen afdoende, toen werd er geen punt van gemaakt en daarom dachten wij dat het nu ook afdoende zou moeten zijn.

De **voorzitter**: Mag ik een heel praktisch voorstel doen? Want ik ben het in de kern wel zeer eens met de heer Van Sloten. Amendementen is echt een wijziging van het voorstel dat voorligt. Dat luistert nauw. Als ik u hoor, dan is de intentie allemaal hetzelfde, maar het zit hem vooral nog in de maandelijkse rapportage. Zou het een idee kunnen zijn om het woord maandelijks te schrappen en er dan nog aan toe te voegen: 'en de wijze nog nader uit te werken'? Dan wordt er recht gedaan aan de intentie die hier volgens mij wordt uitgesproken.

De heer **Borm**: Ik hecht wel erg veel aan het maandelijkse, of in elk geval, elke cyclus. En de exacte manier, nader uitwerken, daar staan we zeker open voor en dat kan middels een dashboard, dat kan middels de projectmanagers c.q. de portefeuillehouder bij een P&C-gesprek aanwezig laten zijn om mondeling even een stand-van-zakenupdate mede te delen. Het hoeft niet een zware rapportage te worden, maar we zijn van mening dat als het één keer als proces goed ingeregeld is, welke dingen je dan ook elke cyclus rapporteert, dat het meer werk per keer beperkt wordt, en dat het ook een goede projecthygiëne is om dat toch regelmatig, conform een format, te gaan doen en dat we dat format samen overeen zullen kunnen komen, maar we hechten wel aan de frequentie.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Dat is ook precies wat ik zeg. Volgens mij, zoals het er nu staat is het volgens mij zoals het bedoeld is en ik heb daar ook geen commentaar op. Ik heb commentaar op de interpretatie die de wethouder geeft aan het besluit. En die interpretatie kan volgens mij niet.

De **voorzitter**: Nee, daar heeft u gelijk in. Als ik deze uitleg ook hoor, dan is er nu de vraag in het amendement om maandelijkse rapportage te krijgen. En daar zit geen woord Spaans bij en dat is helder. Dus u preciseert in de mate zoals het nu letterlijk geformuleerd staat in het amendement is de constatering. Dan kijk ik nog even terug naar wat dat betekent voor de appreciatie van het college.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, zoals ik zei, als dat betekent dat dat ingevuld wordt zoals de heer Borm dat heeft geduid bij zijn toelichting, dat de zwaarte van die rapportage bepalend is. En daarom wil ik hem graag uitwerken met de commissie P&C. Want dan kunnen we daar overeenstemming over bereiken. Ik denk dat als het een lichte vorm is, dat een maandelijks bijpraten van een commissie of een raadswerkgroep waar je dan nog aan zou kunnen denken, dat dat dan een mooie oplossing zou kunnen bieden waar we het dan over eens zijn. Als ik die annotatie meeneem, dan denk ik dat dat oordeel raad zou kunnen zijn, maar dan moet de heer Borm en de raad wel bevestigen dat die kanttekening over die samenwerking, dat uitwerken, ook zo wordt gezien. Want wat ter vergadering passeert naar aanleiding van een amendement qua nuance, kan best worden meegenomen naar mijn mening.

De **voorzitter**: De heer Borm.

De heer **Borm**: Ja, ik bevestig dat het goed is om een licht rapportagepakket samen met het college uit te werken.

De **voorzitter**: Dan zijn hierbij de verwachtingen wel gemanaged, maar mijn constatering is wel dat het amendement zoals het is geformuleerd, het amendement is wat voorligt. Oké.

Wethouder **Wassenaar**: Voorzitter, ook de heer Paulides heeft een amendement ingediend. Een tweetal dacht ik. Hij vroeg naar een contra-expertise van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed of Monumentenwacht. Het voorstel, zoals het geformuleerd is, is op basis van deskundigheid van architecten, van bouwkundigen en op basis van ervaring op restauraties van dit soort zaken. Wij denken dat een contra-expertise beslist niet nodig is in dat de RCE, als beslissende instantie ook, niet alleen adviserend, maar ook duidelijk richtinggevende instantie bij de vergunningaanvraag en bij de vergunningverlening, ten volle tot uitdrukking komt. En als dat consequenties heeft in financiële zin, dan zullen we dat sowieso al met de raad in beeld gaan brengen. Dus ik denk dat dat helemaal niet nodig is, die contra-expertise, op dit punt. Daar is voldoende deskundigheid op ingebracht. Dus dat amendement ontraadt het college. Er is ook een amendement over de fiscale risicovoorziening. Het is niet in dit voorstel een voorziening zoals we die normaal in de gemeentelijke begroting zien. Het is bedoeld als duiding van een geoormerkt bedrag binnen de raming voor dit project. Het is specifiek geoormerkt als een apart bedrag, ik meen op € 250.000,00, op basis van de fiscalisten, wat hierop gekomen is. En dat wordt daarvoor dus vastgehouden. Dat zal niet worden ingezet binnen de bevoegdheden van het college voor andere bedragen, zoals dat ook past binnen het amendement zoals dat nu ligt van de kant van de VVD. Dus daar gaat altijd een raadsbesluit overheen, als we dat anders moeten gaan gebruiken, maar dat is dus niet de bedoeling. Dus ook dat amendement is te ontraden en niet nodig. Dat was het volgens mij. Ik heb helaas geen amendement meer voor u.

De **voorzitter**: Nee, dat waren de vier amendementen die voorlagen. Dank u wel. Dan gaan we... U had nog een vraag daarover. De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voorzitter. Ik had een vraag aan de wethouder. Waarom noemt u het dan een voorziening. U zegt dat het terugkomt naar de raad, maar als het terugkomt naar de raad is het een reserve. Dat is een beetje verwarrend wat dat betreft. Dan had ik nog een opmerking over de contra-expertise. De RCE beoordeelt het plan, maar die doet geen aanbevelingen. Als u iets niet wilt restaureren, dan wordt u daarop niet door RCE op de vingers getikt. RCE beoordeelt wel de subsidiabele kosten en dat is wel prettig als je dat van tevoren weet. Dus dat is mijn opmerking daarover. En dan verder had ik nog een opmerking, u had het met het huisvestingsplan van het gemeentekantoor ook over de brandweergarage. Is dat een verspreking, of is nu ook de brandweergarage onderdeel van het huisvestingsplan? Want dat is nieuw.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder. En op dat laatste ben ik ook wel benieuwd wat uw antwoord dan zou zijn.

Wethouder **Wassenaar**: Ja dank u. Ik heb zelf niet in de gaten gehad dat ik brandweergarage heb gezegd, maar uiteraard is dat het Brandweermuseum. Dat maakt ook onderdeel uit van het locatieonderzoek. Nee, laten we het niet moeilijker maken dan het is, mijnheer Paulides. De RCE kijkt naar de subsidiabele kosten, maar als dat vergaande consequenties heeft, dan moeten we het daar natuurlijk nog wel even over hebben. Die vrijheid zit er natuurlijk wel in. In die zin moet u dat zien. Dan zijn wij in de gelegenheid om het plan aan te passen of niet. Dat is afhankelijk van waar de RCE mee komt. Zo zie ik dat voor mij en zo gaat dat door de bank genomen ook. Er was nog een vraag, maar die ben ik even kwijt, dus als u mij daar even bij wilt helpen. Oh ja, tegen de achtergrond van uw vraag, is het gebruik van het woord voorziening, zoals we dat normaal doen, een beetje ongelukkig in dit verband, maar het is niet als een voorziening bedoeld in de gemeentebegroting. Het is bedoeld als een voorziening binnen de raming, zoals we die in zijn totaliteit kennen. Het is dus gewoon een post, een ramingspost. We houden hem apart voor het fiscale risico. Dus hij zit gewoon in de raming. Om die onduidelijkheid niet bij u te scheppen hadden we dit woord niet moeten gebruiken, maar goed, een voorziening tref je en zo is die bedoeld. Dus dat is mijn uitleg, en daarom blijft ook het advies om het amendement op dit punt te ontraden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik de vergadering rond. Er ligt een viertal amendementen voor. Ik heb de indruk dat de standpunten uitgebreid zijn uitgewisseld. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Of is het een idee dat we eerst de vier amendementen in stemming gaan brengen en dat dan nog even rondgekeken wordt of er de wens is om een stemverklaring af te geven en dat we dan het voorliggende voorstel in stemming brengen? Daarmee kunt u akkoord gaan. Dat is het geval. Dan hebben we nagedacht over de volgorde van de amendementen. Het amendement van de PvdA is het meest verstrekkend, zullen we als eerste in stemming brengen. Dan het amendement van DLW, waar het gaat over de aanpassing van beslispunt 3. Die zullen we als tweede in stemming brengen. Dan het amendement waar het gaat over een extra beslispunt toe te voegen over de contra-expertise en dat wordt het derde amendement. En amendement 4, ingediend door de heer Borm en ondersteund door mevrouw Gout, de heer Boon en de heer Koetsier. Met dien verstande dat we vanavond beslispunt 6 niet besluiten, dit amendement hernummerd moet worden, en dat de nieuwe beslispunten 6, 7 en 8 worden, dus dit amendement daarmee ook wordt gewijzigd. Dan is dat de volgorde en dan beginnen we met de stemming over amendement nummer 1, ingediend door de PvdA.

Amendement Restauratie De Paauw
Ingediend door PvdA

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 1 februari 2022;
gehoord de beraadslagingen;

overwegende dat:
- er altijd is gesteld dat grote bedragen uit de algemene reserve ten goede moeten komen aan alle inwoners van Wassenaar;
- De Paauw als bestuurscentrum grotendeels een kantoorvoorziening wordt dat voor de meeste Wassenaarders slechts gedeeltelijk toegankelijk is;
- een bedrag van € 12,3 miljoen voor Wassenaarse begrippen een enorm bedrag is waarbij er ook nog eens rekening mee moet worden gehouden dat dit niet voldoende is;
- deze beslissing valt vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen waardoor bij een akkoord de nieuwe gemeenteraad met dit besluit wordt opgezadeld;
- de inwoners van Wassenaar hiermee de mogelijkheid wordt ontnomen tijdens de komende raadsverkiezingen hun oordeel hierover uit te spreken;

besluit met betrekking restauratie de Paauw:
1. beslispunt 3 schrappen, en
2. beslispunt 6 op grond hiervan te wijzigen."

De **voorzitter**: Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van de PvdA, DLW, Hart voor Wassenaar en GroenLinks. Wie is tegen het amendement? Dat is D66, het CDA, de VVD en Lokaal Wassenaar! En hiermee is het amendement verworpen. Dan gaan we naar amendement nummer 2, ingediend door DLW over de wijziging van beslispunt 3, waar het ging over de fiscale voorzieningen.

Amendement DLW Fiscale voorziening Raadsvergadering 01 februari 2022
Ingediend door DLW
Raadsbesluit Z/17/016309/271946 agendapunt 7 inzake raadhuis de Paauw

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 1 februari 2022;

constaterende dat:
- er voorgesteld wordt een fiscale risicovoorziening in te stellen;
- het onderdeel is van het investeringsplan renovatie en verbouwing Raadhuis De Paauw;

overwegende dat:
- er geen aparte voorziening fiscaal risico is ingesteld;
- het een reserve fiscaal risico investeringsplan De Paauw hoort te zijn;
- vermeden moet worden dat onbenut fiscaal risico wordt benut voor het investeringsplan zelf;

raadsbesluit:
[Z/17/016309/ 271946] De gemeenteraad van Wassenaar, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 december 2021; gelet op artikel 6 van de Financiële Verordening Wassenaar 2018;

Besluit:
het beslispunt 3 aan te passen door de zinsnede 'en een fiscale risicovoorziening' te laten vervallen en aan het beslispunt toe te voegen; het college op te dragen om de doorwerking en de verdere (financiële) gevolgen te verwerken en eerst een bestemmingsreserve in te laten stellen door de raad voordat uitgaven t.b.v. een project worden gedaan."

De **voorzitter**: Wie is voor dit voor dit amendement? Ik zit al in de stemming. U wilde een stemverklaring over uw eigen amendement indienen?

De heer **Paulides**: Ja, als dat zou kunnen, uiteraard ga ik voor toch voor het amendement stemmen. Wij hebben het eerder meegemaakt dat toezeggingen in de raad door een wethouder niks zeggen. Dus wat dat betreft vind ik het zeer ongelukkig dat er een voorziening is, want daar zou het college over gaan, en ik vind het ook ongelukkig dat het binnen het budget voor de restauratie zit, en daar mag automatisch mee geschoven worden normaal gesproken, en daarom ga ik voor het amendement stemmen.

De **voorzitter**: U stemt voor uw eigen amendement. Ik breng het amendement in stemming. Wie is voor het amendement? Dat is de fractie van de PvdA en DLW. Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van D66, Hart voor Wassenaar, GroenLinks, CDA, VVD en Lokaal Wassenaar! en daarmee is het amendement verworpen. Ik ga naar amendement nummer 3. Een nieuw beslispunt toe te voegen, zijnde de contra-expertise.

Amendement DLW Contra-expertise raadsvergadering 01 februari 2022
Ingediend door DLW
Raadsbesluit Z/17/016309/271946 agendapunt 7 inzake raadhuis de Paauw, scenariokeuze/contra-expertise

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 1 februari 2022;

constaterende dat:
- er gekozen wordt voor een scenario goed;
- er gesteld wordt dat basic slechts € 1,2 miljoen goedkoper uitvalt;
- er geen inzicht in de subsidiabele kosten;

overwegende dat:
- er het scenario verschil basic en goed niet duidelijk is;
- uit monumentoogpunt de noodzaak voor goed niet duidelijk is;
- meer duidelijkheid mbt subsidiabele kosten wenselijk is;
- er veel minder ambtenaren gehuisvest kunnen worden in de gerenoveerde Paauw dan eerder gecommuniceerd;

raadsbesluit
[Z/17/016309/ 271946] De gemeenteraad van Wassenaar, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 december 2021; gelet op artikel 6 van de Financiële Verordening Wassenaar 2018;

besluit een beslispunt toe te voegen:

Het college opdracht te geven een contra-expertise c.q. toets uit te laten voeren door RCE en/of het Erfgoedhuis/Monumentenwacht en de uitkomst daarvan met de raad te bespreken voordat tot aanbesteding wordt overgegaan."

De **voorzitter**: Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van de PvdA en DLW. Wie is tegen het amendement? Dat zijn de fracties van D66, Hart voor Wassenaar, GroenLinks, CDA, VVD en Lokaal Wassenaar! en hiermee is het amendement verworpen. Dan gaan we naar amendement nummer 4. Ingediend door de VVD, ondersteund door D66, Lokaal Wassenaar! en het CDA.

Amendement over het vaststellen investering en beschikbaar stellen krediet voor de restauratie/verbouwing van Raadhuis De Paauw
Ingediend door VVD, Fractie Mulder, D66, Lokaal Wassenaar! en CDA

"De gemeenteraad van Wassenaar, in vergadering bijeen op 1 februari 2022;
gehoord de beraadslagingen;

wijzigt het ontwerpbesluit behorend bij het raadsvoorstel over het vaststellen investering en beschikbaar stellen krediet voor de restauratie/verbouwing van Raadhuis De Paauw als volgt:

nieuw beslispunt 6 toe te voegen:
"Voordat de bouwkosten het bedrag van € 12.230.000 overschrijden (ongeacht de gerealiseerde subsidiebaten en/of crowdfundingopbrengsten), agendeert het college de verbouwing/restauratie van De Paauw opnieuw in de gemeenteraad;

nieuw beslispunt 7 toe te voegen:
"Het college de opdracht te geven om, in geval van kostenoverschrijdingen op het investeringsplan gecombineerd met het definitief uitblijven van geoormerkte subsidie- en crowdfundingbaten voor de € 1.2 m aan 'nice-to-have'-investeringen die het verschil tussen scenario Basic en scenario Goed maken, voor zover mogelijk de ambities voor deze onderdelen terug te brengen om de kosten te beheersen.";

nieuw beslispunt 8 toe te voegen:
"Het college op te dragen de raad gedurende de voorbereidings- en uitvoeringsfase maandelijks te rapporteren over de voortgang, baten, uitgaven en risico's, in de subcommissie Planning & Control of in de commissie Bestuur & Middelen.""

De **voorzitter**: Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van de PvdA, D66, het CDA, de VVD en Lokaal Wassenaar! En daarmee is het amendement aangenomen. Dan betekent het met het aannemen van dit amendement, dat er inmiddels aan het raadsvoorstel, we vanavond niet over 6 stemmen, dus de bijgevoegde begrotingswijziging bijlage 7 vast te stellen, maakt vanavond geen onderdeel uit van het besluit, maar inmiddels heeft wel het amendement ervoor gezorgd dat er een nieuw beslispunt zes, zeven en acht is toegevoegd. Dat is het voorstel dat nu voorligt. Is er nog behoefte aan een stemverklaring voor dit voorstel? Dat is niet het geval, dan gaan we over tot de stemming. Met daarin dus nu, met de wijziging van het aannemen van het amendement acht beslispunten. Wie is voor het voorliggende voorstel? Dat zijn de fracties van D66, het CDA, de VVD en Lokaal Wassenaar!. Wie is tegen het voorstel? Dat zijn de fracties van de PvdA, DLW, Hart voor Wassenaar en GroenLinks, en hiermee is het voorstel, het geamendeerde voorstel aangenomen. Dan betekent het dat er nog een ding over is en dat is de begrotingswijziging. Die gaat aankomende maandag besproken worden tijdens de commissie Fysieke Leefomgeving en zal op 22 februari hier terug zijn in de raad. Ik geef nu een klap op het voorstel zoals het is besloten. Dan dank ik u wel, en dan gaan we nu naar de stemmingen die hebben plaatsgevonden.

8. Vervulling vacature voorzitter commissie Fysieke leefomgeving

De **voorzitter**: De stemcommissie heeft hard gewerkt tijdens de schorsing, en ik ga dan graag naar agendapunt 8, de vervulling van de vacature voor de voorzitter commissie Fysieke Leefomgeving. Ik geef het woord aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank voorzitter. Ten aanzien van het voorstel voorzitter Fysieke Leefomgeving zijn er 14 uitgebrachte stemmen, waarvan 14 geldig en de heer Mulder heeft 12 stemmen voor gekregen en 2 tegen.

De **voorzitter**: Dank u wel voor deze uitslag. Kunt u ermee instemmen de heer Mulder te benoemen als voorzitter van de commissie Fysieke Leefomgeving? Dat is het geval. Normaal vraag je

dan aan iemand of die bereid is om dat te doen. Die vraag hebben we hem al vooraf gesteld, en hij is bereid om dat te doen, dus... Ja, we bereiden ons op alles voor. En dat betekent dat u maandagavond niet de plaatsvervangend voorzitter krijgt, maar nu de benoemde voorzitter. In allebei de gevallen is dat overigens de heer Mulder.

9. Vervulling vacature Geloofsbrievencommissie

De **voorzitter**: Dan gaan we nu over naar agendapunt 9, vervulling van de vacature Geloofsbrievencommissie. Ik geef wederom het woord aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank voorzitter. Voor de vervulling van de vacature Geloofsbrievencommissie, daar zijn drie stemmingen uitgebracht. De eerste stemming ging ten aanzien van het voorstel voor een lid van de Geloofsbrievencommissie. Daarvan zijn er 14 stemmen uitgebracht, waarvan 13 geldig. Dat betekent dat er 12 stemmen voor, 1 blanco en 1 ongeldig. Dan ten aanzien van het voorstel plaatsvervangend lid Geloofsbrievencommissie zijn er 14 stemmen uitgebracht, waarvan 14 geldig. Voor de heer Nijman zijn er dus 14 voor en 0 tegen. Net ging het over mevrouw Bellekom-Vogels, om nog even duidelijk te maken als lid. En dit was dus de heer Nijman als plaatsvervangend lid. En dan wederom als plaatsvervangend lid, mevrouw Heijl, zijn 14 stemmen uitgebracht, waarvan 14 geldig. Er waren 12 stemmen voor en 2 blanco.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is de conclusie van de uitslag, en kan ik concluderen dat u dus dan overneemt, mevrouw Bellekom-Vogels te benoemen als lid van de commissie Geloofsbrieven. De heer Nijman te benoemen als plaatsvervangend lid van de Geloofsbrievencommissie en mevrouw Heijl te benoemen als wederom plaatsvervangend lid van de Geloofsbrievencommissie. Dat is dan bij dezen besloten. Ook hierbij kijk ik, en dan kijk ik naar mevrouw Bellekom, of u bereid bent om dat te gaan doen.

Mevrouw **Bellekom**: Dank u wel voorzitter. Het is een hele eer om dat te mogen doen en ik doe dat met plezier. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Fijn dat u dat wilt gaan doen en u onderstreept dat terecht, want de commissie Geloofsbrieven heeft straks een belangrijke rol in de benoemingen van die nieuwe raad. Dus dit zijn de hoogtijdagen die er gaan plaatsvinden. Zeker. Dan kijk ik nog even naar de heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja, het is een eer om plaatsvervangend lid te worden van de Geloofsbrievencommissie, en het wordt zeker een hele drukke tijd voor de commissie.

De **voorzitter**: Dank u wel. En mevrouw Heijl is vandaag afwezig, maar we hebben een vervanger. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Ja dank u voorzitter. Mevrouw Heijl kon niet aanwezig zijn, maar geeft via de app door dat ze graag deze eervolle taak op zich neemt.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan hebben we inmiddels helemaal een Geloofsbrievencommissie op sterkte.

10. Vervulling vacature in verbonden partijen

De **voorzitter**: En dan gaan we naar de laatste benoeming, de vacature in verbonden partijen. Ik geef wederom het woord aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, dit betreft de vacature lid van de Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Ten aanzien van het voorstel is voorgesteld om de heer Nijman te benoemen tot lid van de Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat. Daarvan zijn er 14 stemmen uitgebracht, waarvan 14 geldig. De heer Nijman heeft 10 stemmen voor gekregen en 4 blanco stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Deelt u dan dus de conclusie de heer Nijman te benoemen tot lid van de Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag? Bij dezen. En mijnheer Nijman, bent u bereid om deze taak op u te nemen?

De heer **Nijman**: Ja, dank u voorzitter. Uiteraard ben ik bereid dit te aanvaarden en Wassenaar daar te kunnen vertegenwoordigen en onze belangen daar te behartigen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel en gefeliciteerd met deze benoeming. Dan hebben we alle benoemingen gehad, dus zijn we weer op alle plekken goed vertegenwoordigd. Fijn.

11. Motie Vreemd aan de orde

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 11. En agendapunt 11 is een tweetal moties vreemd aan de orde van de dag. En de eerste motie is ingediend door GroenLinks over handhavingsverzoek energiebesparende maatregelen. Het woord is aan de heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja dank voorzitter. Ik heb inderdaad een motie opgesteld. We hebben bij de najaarsnota in tweede instantie gesproken over de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed want in eerste instantie was het onderwerp niet opgenomen in de najaarsnota. Toen is toegelicht dat van het bedrag we beschikbaar hebben gesteld, die € 550.000,00, eigenlijk alleen ledverlichting was aangebracht. Maar dat vond ik teleurstellend. Toen heb ik gevraagd of de wethouder bereid was om een handhavingsverzoek te sturen naar de Omgevingsdienst Haaglanden en om even toe te lichten, bedrijven en instellingen zijn van rijkswege verplicht om een lijst met vastgestelde maatregelen te nemen, waarvan de overheid heeft gezegd, dit zijn maatregelen die je moet nemen, want de terugverdientijd is daar vijf jaar of minder. Handhaving van die verlichting geschiedt door gemeenten zelf, en in de gemeente Wassenaar hebben wij besloten om dat uit te besteden, of om de Omgevingsdienst het mandaat te geven die handhaving voor ons vorm te geven. Dus daarom was het een verzoek om de Omgevingsdienst te vragen om handhavend op te treden, of in ieder geval te controleren of Wassenaar voldoet aan de verplichte maatregelen. En het feit dat van de € 550.000,00 besloten was om ledverlichting aan te leggen geeft al aan dat je niet voldoet aan de wetgeving. En sterker nog, ik heb inderdaad zojuist voor de raadsvergadering deze fantastisch oude gloeilamp hier in De Paauw vervangen door een ledlamp. Ik weet niet of ze er boven ook in zitten, maar deze zat in het toilet. Ik heb daar zelf een ledlamp ingedraaid van 3 watt. Deze gloeilamp is, even kijken, ik denk 50 watt, maar het feit dat dit soort lampen nog steeds aanwezig zijn in gemeentelijk vastgoed, geeft eigenlijk al aan dat de gemeente gewoon geen uitvoering geeft aan die verplichting die we bedrijven dus ook opleggen, om er aan te voldoen. Dus daarom is het simpele verzoek aan het college, door middel van een motie, stuur een brief aan de Omgevingsdienst om te controleren of wij voldoen aan de wetgeving. Wij verwachten ook van bedrijven dat ze het doen, dan zouden we er als gemeente ook aan moeten voldoen. Dus ik wil een motie daartoe indienen. En mijnheer Van Noort heeft al aangegeven deze te ondersteunen.

De **voorzitter**: Dat vermoedde ik al. Ik bedoel, een lamp indraaien, of u dat helemaal alleen zou doen, daar heeft u de technische kennis van de heer Van Noort bij nodig. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter, we hebben dit inderdaad in de najaarsnota, als onderdeel van de najaarsnota, ook aan de orde gehad en het is heel vervelend dat het gemeentelijk vastgoed nog niet zover is als gehoopt. We hebben daar een pilot, we hebben gezegd dat we die zouden uitvoeren. Daar is ook hard aan gewerkt, maar niet hard genoeg. En daar balen we van. Tegelijkertijd is er wel nu een nieuwe kracht aangenomen, sinds begin januari. Een hele goede nieuwe kracht die sinds begin januari aan de slag is en er wordt dus echt heel hard aan gewerkt. Dat is dus in principe voor het geld dat ook beschikbaar is gesteld door de raad. Dat is voor die drie pilotgebouwen. De heer Van Sloten verwijst naar de extra gelden voor de Omgevingsdienst. Maar goed, die zijn bedoeld, niet specifiek voor gemeentelijk vastgoed, maar eigenlijk voor alle bedrijven. Tussen alle instellingen in Wassenaar. En dan vooral voor de risicovolle. Dus ja, wij vinden het nu eigenlijk niet verstandig om nu de aandacht specifiek te richten op ons eigen vastgoed, daar zijn we keihard mee bezig. En ja, op het moment dat we dus ons eigen vastgoed zouden controleren, zou dat mogelijk ten koste gaan van andere risicovolle bedrijven. Dus eigenlijk alles afwegend, we zijn keihard bezig om dit op te pakken, en ik wil de motie namens het college ontraden.

De **voorzitter**: Dan geef ik de heer Van Sloten nog een mogelijkheid om er op te reageren en daarna kijk ik nog even de kring rond. De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ik vind het van nogal wat arrogantie getuigen als u zegt dat u er keihard mee bezig bent. Ik heb het bewijs in mijn handen dat we er niet aan voldoen. En dan moeten we het geld maar besteden om bedrijven te gaan controleren. Ik vind echt, en fantastisch dat er dan nu een nieuwe kracht aan de slag is, dat we niet meer wegkomen met het feit: wij gaan hard ons best doen, ga maar ergens anders kijken of het daar wel klopt. Ik vind dat je de Omgevingsdienst kan vragen, kom eens controleren hier. Dat kan alleen maar helpen om er extra urgentie achter te zetten. Ik vind het vreemd dat we dan met het vingertje gaan wijzen naar andere partijen, ga daar

maar kijken, in plaats van dat we zelf zeggen, we hebben het ook niet goed op orde en kom eens bij ons kijken, misschien helpt het ons. Maar ik begrijp dat het college bang is voor een handhaving vanuit de Omgevingsdienst Haaglanden. Dat is tekenend.

De **voorzitter**: Nog behoefte aan een reactie?

Wethouder **Schokker**: Het is eigenlijk meer een statement van de heer Van Sloten, dus ik denk dat we het hierbij moeten laten.

De **voorzitter**: Dan ga ik even inventariseren. Aanvullende vragen? Ik zag in ieder geval een hand bij de heer Borm. Ik zie een hand bij de heer Boon. Is dat de inventarisatie? Dat is de inventarisatie. De heer Borm.

De heer **Borm**: Ja dank voorzitter. Ik zal niet ingaan op de andere motie, want die zal ik hierna toelichten.

De **voorzitter**: Zeker, dit is de motie die nu in bespreking is.

De heer **Borm**: Precies, maar waar ik wel even op in wil gaan, wij zullen tegen deze motie stemmen. Wij vinden dat de verduurzaming een opgave is die door inwoners, door bedrijven en door de gemeente gevoeld moet worden, en als een verantwoordelijkheid die we allemaal dragen, ingevuld moet worden. En we vinden dat het ook op die manier bij de ambtelijke organisatie voor ons eigen gemeentelijk vastgoed en elders uitgedragen moet worden op een positieve manier. We denken niet dat wij via handhaving de gemeente beter in staat zouden krijgen om dit verduurzamen te doen dan wanneer we daar om vragen op een andere manier, op een positieve manier. Daarnaast steunen wij de reactie van de wethouder dat de schaarse capaciteit, want er is niet een heel ruim budget hiervoor bemeten, die ook voor bedrijven geldt, op deze manier weggehaald wordt bij een partij die we als raad op een hele positieve manier zelf de opdracht al mee kunnen geven, zodat bedrijven die er willens en wetens voor zouden kiezen en ook niet bezig zijn met die verduurzaming, niet het voordeel kunnen genieten van een handhavende Omgevingsdienst.

De **voorzitter**: Dat was een statement. De heer Boon.

De heer **Boon**: Ik heb een vraag voor de heer Van Sloten. Dat is veel leuker denk ik. Want ik leer graag. En ik vind dit een lastige. U haalt een lamp uit een toch tamelijk oud gebouw, waarover we net een besluit hebben genomen. Wat is de consequentie als inderdaad gecontroleerd gaat worden op het gemeentelijk vastgoed en er wordt geconstateerd dat we niet voldoen, maar dat we wel allemaal plannen in voorbereiding hebben? Wat is dan de consequentie? Dat we tussentijds moeten gaan investeren? Of een investering die eigenlijk tenietgedaan wordt op het moment dat er verbouwd wordt of iets dergelijks? Kunt u dat misschien toelichten? Want ik snap wel uw boodschap dat wij niet beter zijn dan een bedrijf dat ook wordt gehouden om aan dit soort voorwaarden te voldoen.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, dank voorzitter. Ik ben blij met de vraag. De plicht geldt gewoon voor alle grote instellingen in Nederland, dus iedereen moet eraan voldoen. En dat is ook niet nieuw. De instellingen hebben voor 1 juli 2019 aan moeten geven wat ze dan gingen doen, informatieplicht. Dus dit hele traject is ook niet nieuw, is ook niet beschikbaar gekomen met € 550.000,00. Het is een veel groter probleem. Dit had gewoon in de vastgoedaanpak moeten zitten. Wat gebeurt er nu als de Omgevingsdienst komt en die constateert inderdaad dat we nog steeds geen ledverlichting hebben, de ventilatie is niet op orde. Andere installaties zijn niet op orde. Dan krijg je inderdaad een lijst waarschijnlijk, een lijst met tekortkomingen en de mogelijkheid om een plan in te dienen om daar waarschijnlijk binnen drie maanden wel aan te voldoen. Zoals ik de Omgevingsdiensten ken, zijn die altijd bereid om mee te denken, maar wel vanuit de gedachte dat dit moet gebeuren. Dus er moeten definitieve plannen zijn om dit wel te gaan doen. En als jij zegt: ik ga over een halfjaar dit gebouw sluiten en we gaan er niks mee doen. Dan is de Omgevingsdienst niet zo dat: we gaan nu nog even alle ledlampen erin draaien. Maar het gemeentelijk vastgoed is veel groter dan alleen De Paauw en zoals ik de gemeente ken, gaat dit nog wel even duren voordat we dingen gaan doen. Dus er zit gewoon een hele lijst met maatregelen die we prima kunnen nemen, die redelijk 'no-regrets' zijn, misschien niet eens zo heel veel kosten, maar die we gewoon verplicht zijn om te nemen en die gewoon in ons vaste reguliere programma hadden moeten zitten. En het is echt niet zo, ongetwijfeld komt er, als de tekortkomingen groot zijn, een brief: u krijgt drie maanden om het te herstellen, anders gaat het gebouw dicht. Die mogelijkheid is er, maar als je dan in

overleg gaat is er vast van alles mogelijk, maar het is wel een serieus traject waar we ingaan. Het is ook een serieuze zaak. En dit geldt net zozeer voor bedrijven en ik zou het vreemd vinden als wij nu als overheid zijnde, die zelf dus eigenlijk de handhaving moet doen, dan zeggen: doe maar niet bij ons, dat moet je bij iemand anders doen. Ik vind het een hele vreemde gang van zaken.

De **voorzitter**: De heer Boon.

De heer **Boon**: Ik heb geen vraag meer voor de heer Van Sloten, maar wel voor de wethouder naar aanleiding van het antwoord van de heer Van Sloten. Mijn vraag aan de wethouder is of dit antwoord van de heer Van Sloten zijn standpunt misschien iets beïnvloedt en nadere nuancering in zijn standpunt teweegbrengt.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Schokker**: Nou, voorzitter, op welk vlak bedoelt u dat?

De heer **Boon**: U gaf net aan dat u niet bereid was om dit onderzoek... De motie raadde u af met een reden. Dus mijn vraag is, is dat nog steeds zo, of bent u, gelet op het antwoord van de heer Van Sloten, toch van gedachten veranderd?

Wethouder **Schokker**: Wat ik heb aangegeven, voorzitter, is dat wij denken dat het belangrijk is om nu onze energie te steken in zo snel mogelijk de panden, waarvan we in ieder geval met die pilot hebben gezegd om die te gaan verduurzamen. En dat je daarnaast nog in overleg kan treden met de Omgevingsdienst, of ze ons kunnen helpen, of dat ze ook eens mee kunnen denken, mee kunnen kijken. In die zin wil ik dat best nuanceren, maar ik vind het niet verstandig, dat heb ik net gezegd, om ons onder scherp toezicht van de Omgevingsdienst te plaatsen.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik wil het aan u voorleggen, ik heb afgezien van spreken in deze ronde, en ik kan het gieten in een stemverklaring, maar ik zou willen terugkomen op uw verzoek wie wil spreken, als u dat toestaat.

De **voorzitter**: Dat sta ik u toe.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Ik zit met het volgende. Ik zit met een beetje stijgende verbazing naar deze discussie te luisteren. Er zijn twee dingen aan de hand. Eén is dat wij in Nederland in principe scheiding der machten hebben. Maar deze raad heeft bij toeval de mogelijkheid om de handhavingsdienst te controleren, zelfs instructies te geven en gebruikt dat hier om geen handhaving op zichzelf toe te passen, waarbij hij eigenlijk de scheiding der machten doorbreekt en ik vind niet dat het goed is als een raad... Ik zou het op prijs stellen als u mij laat uitspreken. Ik vind niet dat het goed is dat een raad dat doet. Dat is de eerste opmerking. Dus het is een principiële kwestie. Tweede kwestie die ik aan de orde wil stellen is het feit dat wij besluiten niet te handhaven, want we hebben iemand in huis die dat gaat doen, en met allerlei beloftes zou het dan allemaal beter gaan. We staan aan de vooravond van een energietransitie. En deze raad zegt 'maar controle op onszelf doen we niet'. We hebben geen grote pers hier, maar dan zal dat niet heel ruim in Wassenaar bemeten worden, maar het kan toch niet zijn dat je in deze situatie zegt: wij gaan het even niet bij onszelf controleren. Ik vind dat, nogmaals naar aanleiding van de discussie, ik vind dat eigenlijk geen pas hebben. Dus ik steun nadrukkelijk deze motie. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Borm. Het is een vragenronde, dus geen statement en geen onderling debat verder. Dat is niet de vorm.

De heer **Borm**: Mag ik dan een punt van orde maken? Want u heeft wel eerder toegestaan dat de heer Boon de vraag aan de heer Van Sloten stelde, en nu wilt u mij niet toestaan.

De **voorzitter**: Dat klopt, maar mijnheer Van Sloten is ook de indiener van de motie. De manier van handelen bij moties vreemd aan de orde van de dag is, een raadslid dient een motie in, daar wordt op gereflecteerd vanuit het college, dan is er nog een mogelijkheid en dan is er een ronde in de raad. Dat is niet een ronde voor een algemene discussie, maar dat is de mogelijkheid om een vraag te stellen aan de indiener van de motie, zodat u uw stem kunt beoordelen en wegen. Dat is de procedure. En anders krijgen we weer een discussie en daar is deze vorm niet voor bedoeld. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u voorzitter. Ook voor uw uitleg waar deze ronde voor is, want het is geen stemverklaringsronde, maar een ronde om de indiener van de motie vragen te stellen.

De **voorzitter**: Dat klopt en ik had al geïnventariseerd welke vragenstellers er waren, maar ik was ook naar de heer Hendrickx zo coulant, en dat ben ik ook graag naar u. Gaat uw gang.

Mevrouw **Gout**: Dank u wel. Dan wil ik graag de indiener van de motie vragen, hoe hij ziet dat de Omgevingsdienst handelt als deze motie er niet zou zijn.

De **voorzitter**: De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Ja, de Omgevingsdienst is vrij om een handhavingstraject zelf te starten. Die maakt een risico-inschatting, dus die kan ook morgen een anoniem telefoontje krijgen 'ga eens kijken in Wassenaar'. Dus de mogelijkheid voor de Omgevingsdienst is altijd aanwezig. Mijn verzoek alleen is aan het college, ga er nu eens actief mee aan de slag, neem nu eens het voortouw als gemeente dat je dit serieus neemt. Want we hebben het niet serieus genomen, we hebben € 550.000,00 beschikbaar gesteld voor drie panden waarvan het college zelf een inschatting heeft gemaakt dat het panden zijn waar het makkelijk kan, dus eenvoudig. Dat lukt dan niet. Laten we het dan eens op een andere manier proberen om te kijken of we dat daadwerkelijk voor elkaar kunnen krijgen. Dat het college dat geen goede zaak vindt, dat vind ik nog tot daaraan toe, maar dat het college dan ook nog van mening is dat de Omgevingsdienst beter ergens anders kan gaan handhaven, vind ik een vreemde gang van zaken. Ik denk dat als we ons daar niet inhoudelijk mee moeten gaan bemoeien. Het is een verzoek aan de Omgevingsdienst die daar zelfstandig over zou kunnen beslissen.

De **voorzitter**: Helder. Volgens mij zijn alle standpunten en verhelderende vragen gesteld. Ik ga de motie in stemming brengen. Een stemverklaring. Mevrouw Gout.

Mevrouw **Gout**: Dank u wel voorzitter. De stemverklaring van D66 is dat wij tegen deze motie stemmen, omdat wij van mening zijn dat de Omgevingsdienst Haaglanden de eigen afweging moet maken. Dank u.

De **voorzitter**: Dan gaan we de motie nu in stemming brengen.

Motie Handhavingsverzoek energiebesparende maatregelen
Ingediend door GroenLinks en PvdA

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 1 februari 2022;

in aanmerking nemende dat:
- het nemen van energiebesparende maatregelen helpt bij het tegengaan van klimaatverandering;
- de Rijksoverheid een lijst heeft gemaakt van energiebesparende maatregelen die bedrijven en instellingen verplicht zijn te nemen;
- handhaving van deze plicht in Wassenaar wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) in opdracht van de gemeente Wassenaar;
- bij de behandeling van de najaarsnota bleek dat er, ondanks een door de raad beschikbaar gesteld budget van € 550.000,00, nog geen grote stappen zijn gezet in het daadwerkelijk verduurzamen van het vastgoed;

draagt het college op:
- de ODH schriftelijk te verzoeken een controle uit te voeren op al het gemeentelijk vastgoed en zo nodig een handhavingstraject te starten;
- de gemeenteraad een afschrift van dit verzoek te zenden en te informeren over de stappen die de ODH naar aanleiding van het verzoek neemt;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Wie is voor de voorliggende motie, ingediend door de heer Van Sloten en de heer Van Noort? Dat zijn de fracties van de PvdA, DLW, Hart voor Wassenaar, GroenLinks, het CDA en Lokaal Wassenaar!. Wie is tegen de motie? Dat is de VVD en D66. Dat levert volgens mij een aangenomen motie op. Dan is hierbij de motie aangenomen. En dan gaan we naar de volgende en dat is de motie ingediend door de heer Borm, mede ondersteund door GroenLinks, D66 en Lokaal Wassenaar!, over een snellere verduurzaming eigen vastgoed. De heer Borm.

De heer **Borm**: Dank voorzitter, ik zei het net al. Wij zijn voor verduurzaming en wij zijn ook ervoor dat wij daar als raad bovenop zitten. En dat het eigen gemeentelijk vastgoed ook als voorbeeld wordt gebruikt. Hoe dat dan op een verantwoorde manier kan en gaat. Zeker omdat voor inwoners er straks al een hele grote uitdaging ligt, en als de gemeente dan al het voorbeeld niet geeft, wie moet het dan wel doen? We hebben bijna een jaar geleden voor het laatst gehoord hoe het er echt voor staat met de drie eerste vastgoedobjecten en wat in de vorige motie al besproken werd, er zijn meer gemeentelijke vastgoedobjecten dan alleen deze gekozen drie. Dus het eerste verzoek is om van al het gemeentelijk vastgoed zo snel mogelijk helder te krijgen hoe het er nu voorstaat ten opzichte van de verplichte energiebesparende maatregelen. En daarnaast om op de kortst mogelijke termijn, uiterlijk 1 mei dit jaar, te beginnen met de uitvoering van de aangekondigde verdere stappen. Dus niet alleen die lampjes vervangen, maar ook de dak- en vloerisolatie en dat soort zaken, de HR++-beglazing enzovoorts. Derde verzoek is om, wanneer door deze informatiebrief en dit onderzoekje aan het licht zou komen dat we niet voldoen, dat het college dan met een concreet voorstel komt om toch zo snel mogelijk hier wel aan te gaan voldoen. En wij roepen iedereen op om deze motie te steunen.

De **voorzitter**: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder **Schokker**: Ja, dank u wel voorzitter. Op het eerste deel, om de raad op zo kort mogelijke termijn te informeren over de verduurzaming middels een informatiebrief, dat lijkt mij zeker mogelijk. En om te beginnen met de uitvoering van de verdere stappen, zoals ik zojuist ook al aangaf, dat moet z.s.m. gebeuren. Daar zitten we bovenop. En indien zou blijken dat momenteel niet voldaan wordt aan de verplichte energiebesparende maatregelen, met een concreet voorstel te komen, dat is ook gewoon mogelijk, want daarvoor zijn we ook gestart met deze pilot. Dus we moeten ook als gemeente gewoon het goede voorbeeld geven. Dus deze motie kunnen we oordeel raad laten.

De **voorzitter**: Dank u wel. En ik neem aan dat u met z.s.m., zo spoedig mogelijk bedoelt.

Wethouder **Schokker**: Dat is correct.

De **voorzitter**: Oké (geluid valt weg) nog een vervolgvraag van de heer Borm opgeleverd? Nee, dat is niet het geval. Dan kijk ik nog even de kring rond. Zijn er nog andere vragen over deze motie? De heer Van Sloten.

De heer **Van Sloten**: Niet inhoudelijk, maar ik wil mijn dank uitspreken aan de heer Borm voor het opstellen van deze motie en het contact leggen ... (geluid valt weg). Ik denk dat het een mooie motie is en het is voor al het gemeentelijk vastgoed, dus niet alleen voor de drie panden die we hebben geselecteerd. Dat wil ik nog even verduidelijken, dat het duidelijk is dat het inderdaad niet alleen maar gaat om dat traject, maar dat het gaat om de voortgang van de verduurzaming van al het gemeentelijk vastgoed.

De **voorzitter**: Helder, dan gaan we over naar de stemming om de voorliggende motie, ingediend door de heer Borm, ondersteund door de heer Van Sloten, mevrouw Gout en de heer Boon.

Motie Snellere verduurzaming eigen vastgoed
Ingediend door VVD, GroenLinks, D66 en Lokaal Wassenaar!

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 1 februari 2022;

in aanmerking nemende dat:
- de gemeenteraad van Wassenaar, naar aanleiding van een in 2019 uitgevoerd onderzoek naar de verduurzamingsplicht van ons gemeentelijk vastgoed, € 550.000,00 beschikbaar gesteld heeft voor de verduurzaming van drie gemeentelijke panden (de bibliotheek, de scouting aan de Paauwlaan en de aula van de begraafplaats in Kerkehout) in de begroting 2021-2024;
- de raad in april 2021 via informatiebrief 033 op de hoogte gebracht is van de voortgang verduurzaming gemeentelijk vastgoed;
- in die informatiebrief stond dat in 2021 een aantal "no-regretmaatregelen" al vanaf de zomer 2021 uitgevoerd zouden worden, waaronder (in alle panden) het aanbrengen van ledverlichting en aanwezigheidssensoren en (in de bibliotheek) het aanpassen van de klimaatinstallatie en het nemen van andere kleine maatregelen;

- daarnaast stond dat maatregelen waarvoor aanbesteding noodzakelijk is en/of extra capaciteit benodigd is, zo spoedig mogelijk na deze eerste "no-regretmaatregelen" zouden volgen, gevolgd door (evt.) maatregelen waarvoor een vergunning nodig is;
- er sindsdien tien maanden verstreken zijn, en er volgens de laatste informatie (gedeeld bij de behandeling van de Najaarsnota in december) nog amper iets gedaan is;
- de Rijksoverheid een lijst heeft van energiebesparende maatregelen die bedrijven en instellingen verplicht zijn te nemen, welke de aanleiding was van het huidige plan, maar waarnaar in de eerdergenoemde informatiebrief niet meer verwezen wordt;
- de gemeente bij het verduurzamen van het eigen vastgoed een voorbeeldrol moet spelen;

verzoekt het college:
1. op de kortst mogelijke termijn de raad te informeren over de voortgang van de verduurzaming van al het gemeentelijk vastgoed middels een informatiebrief, waarbij expliciet ingegaan wordt op de verplichte energiebesparende maatregelen en de mate waarin daar nu aan voldaan wordt;
2. op de kortst mogelijke termijn, uiterlijk 1 mei 2022, te beginnen met de uitvoering van de aangekondigde verdere stappen verduurzaming gemeentelijk vastgoed;
3. indien zou blijken dat momenteel niet voldaan wordt aan de verplichte energiebesparende maatregelen, met een concreet voorstel te komen om hier op zo kort mogelijke termijn wel aan te gaan voldoen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Wie is voor deze motie? Dat zijn de fracties van de PvdA, D66, DLW, Hart voor Wassenaar, GroenLinks, CDA, VVD en Lokaal Wassenaar!, en dat betekent unanieme steun van alle aanwezige raadsleden en daarmee is de motie aangenomen.

12. Vragenronde

De **voorzitter**: Dan zijn we nu toegekomen, dan hebben we agendapunt 11 gehad, moties vreemd aan de orde van de dag en komen we bij de vragenronde. Er is een tweetal sets vragen ingediend en als eerste geef ik dan graag het woord aan mevrouw Bellekom-Vogels, over de onveiligheid in parkeergarage Molenstraat.

Mevrouw **Bellekom**: Dank u wel voorzitter. Wij willen graag aandacht vragen voor de onveiligheid van de parkeergarage in de Molenstraat. We zijn door diverse bewoners van de Molenstraat en van de Langstraat benaderd over deze onveiligheid. De afspraak is ooit geweest dat de gemeente, de ondernemers samen zorgen dat de parkeergarage afgesloten wordt 's avonds. Dat gebeurt heel vaak niet. Ik ben er zelf getuige van geweest dat die afgelopen vrijdag- en zondagavond gewoon open was. Op de trap zit een hele grote groep jongeren. Ze roken daar, ze maken daar heel veel rommel, ze halen spullen bij die snackbar daar, ze laten alle rommel liggen. De parkeergarage wordt overdag ook vaak gebruikt om te skaten, te fietsen, ze gebruiken hem als een openbaar toilet, er is sprake van vandalisme, de detectoren van het luchtverversingssysteem worden kapot gemaakt. Ook twee weken geleden is er een oudere bewoner overvallen in de parkeergarage, terwijl gewoon in feite is het openbaar. We willen vragen of de burgemeester meer aandacht kan besteden aan de veiligheid, het afsluiten van de garage na de winkelsluiting, dat het gewoon echt goed gebeurt, dat er overdag meer controle is door de BOA's en of er onderzocht kan worden of er een mogelijkheid is om camera's aan te brengen. Dat waren mijn vragen, dank u wel.

Burgemeester **De Lange**: Ik dank u wel voor de vragen. Hetgeen u naar voren brengt, is ook de zorg die ik deel en heb en ik kan ook voor een groot deel meegaan in uw oproep, want het college en ook de handhaving en de politie maken zich ook zorgen om de situatie. De parkeergarage is een parkeergarage in een constructie van een vereniging van eigenaren, maar de garage is van de gemeente. En het is zo dat de deur en de garage afgesloten moeten worden na winkelsluiting. Dat zou ook moeten gebeuren, want dat is gekoppeld aan het bedrijf dat ook de schoonmaak doet, maar helaas met afsluitingen en deuren blijkt in de praktijk dat dat soms niet helemaal ertoe leidt dat de deur dicht is. Dat is natuurlijk altijd lastig in een deur die ook vaker door allerlei mensen gebruikt kan worden, maar het is zeker goed om daar nog eens nader aandacht voor te vragen. En dat is nog eens een keer versterkt, en dat bericht heeft mij ook bereikt, dat er helaas een oudere bewoonster in het pand slachtoffer is geworden van een hele vervelende babbeltruc die uitgehaald is, waardoor er echt een strafbaar feit is gepleegd, en haar tas daarmee is verdwenen. Dat willen we niet in een veilig Wassenaar en al helemaal niet in de garage, dat dat gebeurt. Die zaak is nu verder in onderzoek. En verder hebben wij ook als gemeente in een tweetal gevallen, in 2020 in oktober en ook in januari 2021, ook te maken gehad met schades en dat is natuurlijk ook absoluut

niet de bedoeling. Dat is de reden ook dat in de prioriteiten onze gemeentelijke handhavers, zowel overdag als 's avonds ook controles uitoefenen. In december 2021 is dat twintig keer gebeurd en in januari 31 keer gebeurd. Daar zijn een aantal keren ook aangetroffen... Dat ging ook vaak over jongeren die daar werden aangetroffen. Die worden ook aangesproken. De eerste keer komt er een waarschuwing en de tweede keer volgt er een boete. De praktijk leert overigens wel dat de waarschuwing de eerste keer er vaak toe leidt dat er niet een tweede keer ontstaat. En dan de derde vraag, dus de aandacht blijft er, dat probeer ik u ook helder te maken met wat ik ook terugkrijg uit de rapportages van handhaving en daar gaan we mee door. En dan de camera's, want dat zou natuurlijk een verregaande mogelijkheid zijn om ook daadwerkelijk toezicht te kunnen neerzetten. Ja, ik wil hierbij toezeggen, en daar is ook al reeds een start mee gemaakt, omdat toen mij ook ter ore kwam, helaas dit echt hele vervelende voorval met een van de bewoonsters in het pand, ik ook zei: goh, wordt dit niet zo langzamerhand tijd dat we ook eens moeten gaan kijken hoe cameratoezicht hier iets in kan gaan betekenen. Dat zal natuurlijk moeten in goed overleg met de vereniging van eigenaren, er zijn meerdere belangen die daar spelen, en we moeten natuurlijk ook wel goed gaan kijken naar de manier en de borging, en dat is ook altijd de andere kant van het verhaal, dit vergt natuurlijk een investering. Maar, zeker bereid om daar een voorstel voor te doen, want ik denk dat als er een plek is waar toch op verschillende manieren een sfeer is van ordeverstoring en onveiligheid, dan moeten we dat zien op te lossen en camera's zouden daar een welkome aanvulling op kunnen zijn. Dus wij gaan daarmee aan de gang.

Mevrouw **Bellekom**: Dank u wel, mede namens de bewoners. Daar zullen ze blij mee zijn.

De **voorzitter**: Zeker, en het is ook echt zo een slecht verhaal dat dit allemaal in je achtertuin gebeurt. Maar goed, ik hou me nog maar bij burgemeester in plaats van onbezoldigd handhaver te zijn. Oké, dan gaan we naar de tweede set vragen en dat is de heer Nijman over het probleem van het geld pinnen, we blijven wel in de buurt, van de automaten in ons dorp. De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Dank u voorzitter. Ja, we hadden een groot aantal geldautomaten in het dorp, maar helaas zijn er recent behoorlijk wat afgesloten, die werken niet meer. Even puur op het bankenplein, daar waren er drie, en is er nu nog een. Dat leidt tot lange rijen. Dat zie je, dat is vervelend, maar als je dan lang in de rij staat en je komt bij de automaat, en hij is dan ook nog een keer leeg, dan heb je toch wel echt een hele nare ervaring. Dus je ziet hier toch dat ons voorzieningenniveau in het dorp terugloopt en dan kun je zeggen: wie betaalt er nog contant? Nog steeds is voor heel veel mensen contant betalen belangrijk. En wij willen dat mensen naar ons centrum komen, dan moeten we dit denk ik ook oplossen, dus ik heb eigenlijk een concrete vraag aan de wethouder of zij ermee bezig is om hier wat aan te doen. Krijgen we meer betaalautomaten, of pinautomaten moeten we zeggen, dus geldautomaten? En erkent zij ook dat dit inderdaad een probleem is voor ons dorp als aantrekkelijk dorp voor mensen om hier wat te komen besteden en hier te zijn? Dat zijn de twee vragen aan de wethouder. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dan geef ik graag het woord aan de wethouder Economische Zaken en Bestedingen.

Wethouder **Klaver**: Dank u wel voorzitter. Drie concrete vragen. Ik wilde graag beginnen met de feiten. We hebben nog twee pinautomaten in Wassenaar. Eentje in het centrum van de Geldmaat en nog eentje bij de Albert Heijn. En dat is, mijnheer Nijman, niet voldoende voor dit dorp. Wij delen echt uw zorgen dat we nog steeds een vergrijzende bevolking hebben, het zijn ook nog mensen die graag wel contant geld willen hebben, dus ook voor hen is het heel belangrijk om aan contant geld te kunnen komen. Wij hebben ook de toeristen, we hebben ook de asielzoekers, er zijn echt nog mensen die graag gebruik willen maken van een contant geldautomaat. Dus deze twee pinautomaten zijn niet voldoende. Wij zijn de afgelopen twee jaar nauw in samenwerking met de Geldmaat bezig geweest om de uiteindelijke Geldmaten, aantal Geldmaten in het dorp te verhogen van deze ene bij de ING, omdat het natuurlijk wel een nationale trend is dat de banken met elkaar hebben afgesproken dat zij niet meer hun eigen pinautomaten hebben, maar dat ze dat dus overhevelen aan Geldmaat, en Geldmaat voert dat voor de banken uit. Maar er komt een nieuwe Geldmaat, pin- en stortautomaat, bij het politiebureau. En hopelijk met alle uitvoeringen, zou de plaatsing daarvoor nog wel voor de zomer kunnen plaatsvinden. Dat laat onverlet dat in het centrum we dan nog steeds maar één pinautomaat hebben, en wij voeren indringende gesprekken met de ondernemers, en ook met de vertegenwoordigers van de ondernemers, de centrummanager, om toch te kijken of er binnen de ondernemingen en binnen de gebouwen een extra, of zelfs twee extra, pinautomaten kunnen komen. En het is ook natuurlijk heel nadrukkelijk in hun belang dat wij extra pinautomaten krijgen, omdat dat dus ook mensen naar het centrum trekt. Dus mijnheer Nijman, we zitten er bovenop en wij proberen echt in samenwerking met de uitvoerende organisatie Geldmaat om deze situatie in Wassenaar te verbeteren.

De **voorzitter**: De heer Nijman.

De heer **Nijman**: Ja dank u wethouder. Dan heb ik nog een vraag, waarom moet het tot de zomer duren om een automaat te plaatsen? Dat kan toch niet zo lang duren? Met name omdat de nood hoog is.

De **voorzitter**: De wethouder.

Wethouder **Klaver**: Nou, daar moeten ook vergunningen voor afgegeven worden, en de geldautomaatunit moet natuurlijk specifiek aangepast en gebouwd worden door Geldmaat voor die locatie. En Wassenaar is niet het enige dorp. Dus wij zijn een van de afnemers, en wij hopen dit zo snel mogelijk voor elkaar te krijgen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan sluit we hiermee agendapunt 12, de vragenronde, af.

13. Sluiting vergadering

De **voorzitter**: En dan komen we richting het einde van deze vergadering. Nog twee opmerkingen. We hebben eerder vanavond bij de behandeling van De Paauw het natuurlijk gehad over dat het raadsvoorstel, raadsbesluit, en over de begrotingswijziging van De Paauw, dat die volgende week bij de commissie Fysieke Leefomgeving wordt besproken. Daarbij is het wel zaak, en dat is vooral het college, dat nog in goede afstemming met de griffie, voor elkaar moet krijgen dat die natuurlijk ook worden gepubliceerd in ieder geval. Dus uiterlijk voor vrijdag 14.00 uur. Dan weet u, de stukken heeft u inmiddels in uw bezit, maar dat die er dan ook zijn. Dan hoeft daar ook geen discussie over te zijn en die zal dan verder besproken gaan worden natuurlijk in de raad van 22 februari. En dan ten slotte, voordat ik de vergadering afsluit, wil ik u nog in herinnering roepen dat het ook weer heel verstandig is om in de anderhalvemetersystematiek ook weer deze zaal te verlaten, nog wat ruimte te houden en misschien de ene kant eerst, en dan de andere kant, zodat we ook helemaal conform de spelregels dit netjes doen. Ik wens u allemaal nog een prettige avond, en ik sluit hierbij de vergadering en we zien elkaar weer snel terug.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 22 februari 2022

De griffier,

drs. J. Kleinhesselink

De voorzitter,

drs. L.A. de Lange